

LOSAMBO YA YEZABELE

Tótíkala ya kotelema mwa ngonga moke, wana tozali kotonda Nzambe mpo na yango. Tógumba mitó.

Nzambe, Tata na ngolu pe na Bule, tozali na esengo ete Yo ozali Nza-Nzambe, pe lisungi oyo ezangaka te na ntango ya mpasi. Totondi Yo mpo na oyo Osili kosála mpo na biso. Tokoki mpenza kotalisa te, uta na mitema na biso, ndenge tosepeli na yango, pe ndenge Oyaka kosunga biso wana tozali na mpasi. Kati na mibu nyonso oyo, toyekoli kotiela Yo motema pe kondimela Yo.

Pe nabondeli, na mpokwa oyo, Nkolo, ete Ósopa mapamboli na Yo likolo na bato oyo. Sala ete moto moko te ázala na bolembu kati na biso ntango liyangani oyo ekosila. Soki moto moko azali awa oyo azali na alimá te na Nzambe, tika ete Nguya oyo esekwisaki Yesu utá na nkunda, épesa bomoi na banzoto na bango ya kufa, Nkolo, pe na bomoto na bango ya kati, pe émema bango epai na Yo. Sala yango, Nkolo. Baoyo bazangi Molimo Mosantu, tika ete lelo ézala mokolo monene oyo bakotikala kobosana yango ata mokolo moko te, mpo tika ete ézala mokolo oyo Nzambe akosopa Molimo na Ye likolo na bango. Sala yango, Nkolo. Limbisa masumu na biso.

Tobondeli ete Ópambola Ndeko Sullivan, moninga na biso ya bolingo pe ya motuya, pe makanisi na ye mpo na bato, pe ya komeka komemela bango makoki nyonso oyo akoki komema, mpo na kosunga bango. Nabondeli ete Ópámbola Ndeko Sullivan.

Pámbola batei nyonso na ekólo mobimba, na bisika nyonso. Pesa bango mingi na koleka, Nkolo. Tika ete bátelema ngwi na eteyelo pe básakola Liloba na Nzambe, mpo tozali kobika na bangonga ya suka ya lisoló ya mokili oyo. Tika ete bolamu na Yo ézipa biso na elíngí na yango na ba-ngonga oyo. Mpo tosengi yango na Nkombo na Yesu. Amen.

Bokoki kofanda.

Nazongisi matondi mingi epai na bino bato pe, epai na Nzambe, mpo na yango. Ndeko Sullivan amemaki mokumba yango ye moko. Bomoni, ekozala malamú te mpo na Ndeko Sullivan kosala yango, boye tomilengelaki mpo na yango. Totondi bino mpo na bobóto na bino.

² Pe, sikawa, mpo na li—libonza ya bolingo, yango . . . bozalaki na ntina ya kosala yango te. Te, ezalaki na ntina te. Bomoni, bobele . . . bafuti ba-factures, ya hôte! pe ya bilei, oyo toliaki, pe yango nde nyonso mpenza oyo esengelaki. Kasi matondi, mingi mpenza, ekosunga mosala ya kopanza Nsango-malamú mpo na

komema bato epai na Nzambe. Tokosomba na yango makáyá te, whisky te, eloko moko ya mabe te, ekokende nde mpo na makambo ya malamau. Pe nabondeli ete Nzambe átia yango na compte na bino kuna na likolo, pe áyikanisa yango mbala nkóto zomi, dollar moko moko, to—to centime moko moko, to centime mitano moko moko oyo bopesi mpo na kosunga mayangani oyo.

³ Pe, sikawa, nalingi kopesa matondi na Mampinga ya États-Unis ndenge bapesi biso ndingisa ya kosalela ndako oyo, mpo na kosala mayangani oyo. Natondi bango mpenza na motema na ngai mobimba.

⁴ Pe soki nasosoli malamau, Ndeko Sullivan alobaki ete biloko nyonso ekofutama malamau. Totikálá naino kotika engumba moko te, ata ná nyongo ya centime moko, kozanga ete tófuta nyonso; tondimaka te ete tosengeli kosala ndenge mosusu. Kozalaka na nyongo ya moto te, osengeli kozala sembo pe alimá. Pe soki ozali na nyongo ya moto, kende kokutana na ye pe yebisa ye ete ozali na nyongo na ye, kasi ápesa yo bobele mwa ntango, pe okofuta yango. Bomoni? Ntango nyonso, ezali malamau koleka. . . . Wana ezali elembo malamau ya Boklisto: kozala sembo, alimá.

⁵ Ozali na ntina ya kobika oyo olobaka. Soki yo moko ozali kobika yango te, ndenge nini okoki kozela ete moto mosusu ábika yango, bomoni. Na bongo, bozali mikanda oyo ekomámá, oyo etángami na bato nyonso, na bongo, bózalaka ntango nyonso sembo, alima, na solo. Bólobaka solo, ata soki ekosala mpasi ndenge nini na likambo moko. Bólobaka solo, ata bongo, mpo okoki ntango nyonso koloba likambo yango ndenge moko, mbala nyonso. Kasi soki olobi lokuta, ekosenga kozunguluka mosika mpenza, pe ata bongo, osengeli lisusu kozongela lokuta yango; pe na yango osili kosala likambo ya somo. Zaláká bobele na bosembo, boye okoki ntango nyonso koloba likambo yango ndenge moko, mpo ezali solo.

⁶ Ezali pe bongo ná Biblia. Loba yango bobele ndenge Biblia elobi yango, kokakola yango te, loba yango bobele ndenge wana, bobele. . . ekomami se awa pe—pe okoki kolakisa yango na mosapi. Ezali—ezali. . . ezali ndenge wana nde okolónza Satana. Satana alobaki na Yesu: “Soki Ozali Mwana na Nzambe, tómóna Yo kosala ekamwiseli. Balobi ete Ozali ‘mosali bikamwa’. Bóngólá mabanga oyo ékóma lípa, pe tómóna. Ozali na nzala.”

⁷ Alobaki: “Kasi ekomámá: Moto akobika na lípa mpamba te.” Bomoni? Asalelaki Liloba ya Tata, pe Alóngaki zabolo, na mabelé na ye moko. Boye yo pe okoki kosala ndenge moko, kolónza zabolo na mabelé na ye moko, ná Liloba ya Nkolo.

⁸ Na bongo, nakozala ntango nyonso kopesa matondi na Ndeko Sullivan. Oyo ezali. . . Bólimbisa ngai koloba boye: Nakanisi ete sima na kosala Ndeko Sullivan, Asalaki mosusu lokola ye te. Moto lokola ye azali te. Nakútáná bobele na moto moko na bomoi na ngai, oyo asalaki ete nákanisa Ndeko

Sullivan, ezalaki E. Howard Cadle. Nayebi te soki atikalá koyeba ye to te, ya—ya . . . Ndeko Cadle azalaki mpenza mobange malamú ya mboka lokola Ndeko Sullivan. Azalaki mpenza kokotisa maboko na mábenga na lolenge ete ba-bretelle na ye ezalaki kokita makasi, pe akotala na mopanzi ntango azali kosolola, pe azalaki ndenge moko na E. Howard Cadle. Boye nazali—nazali na esengo monene ya kozala na Ndeko Sullivan lokola moninga pe ndeko kati na Nsango-malamú. Pe nabondeli ete Nzambe ápámbola ye ná losambo na ye ya moke awa, mwasi na ye ya motuya, balingami na ye.

⁹ Pe mpo na bino, batei mosusu oyo bazali awa, mpo na bino ná mayangani na bino, batei ya Nsango-malamú Mobimba, na makambo mike-mike ya Makomi oyo tokoki kozanga boyokani kati na biso. Nayókanaka te ná mwasi na ngai na makambo mosusu. Boyebi ezali na likambo nini? Ye alingaka gateau ya pomme pe ngai nalingaka gateau ya cerise; boye, tozalaka na boyokani te. Pe nakoyebisa bino ndenge nasalaka na oyo ya ngai: nalingaka eteni monene ya gateau ya cerise ya móto (nayoki ná mposa na yango sikoyo), pe nasopaka mantéka likolo na yango, na sima nasopi súpu ya mélasse likolo na yango; pe, ndeko, wana nde ozui solo eloko esengeli na yo kolia! Mwasi na ngai abángaka yango. Nakanisi ete abangaka nde ba-calorie. Akoki kosepela na yango pe, kasi boyebi ndenge basi bazalaka, babángaka . . . Bakóndaka mingi na lolenge ete soki otúbí bango mwa tonga, okozokisa bango kino na mokuwa, kasi ata bongo, balingaka—balingaka kaka kokóma nzoto moke. Oyo wana ezali ndenge na bango, nabanzi, boye ezali na . . . Pe, kasi ngai nalingaka yango. Boye, toyókanaka te na oyo wana; na makambo mosusu tozalaka na biso malamú. Kasi, bomoni, tozalaka na boyokani oyo ebongi be te. Boye, tokoki komona ndenge moko, bandeko; kasi likambo ya motuya ezali ete, tozali kolia gateau, yango nde likambo ya motuya.

¹⁰ Ya yambo mpenza, na likambo ya libatizi ya Molimo Mosantu, pe ya boyei ya Klisto, pe malakisi minene ya Biblia, oyo ya mobokó pe ya kopalanganisa Nsango-malamú, na ntembe te tosimbani loboko na loboko mpo na yango. Lokola liboke monene ya bandeko oyo basangani, kozanga ndelo ya bibongiseli, kozanga eloko moko oyo ekoki kopekisa biso, tozali kokende elongo liboso kino na Kalvari, lokola mampinga monene.

¹¹ Soki nakoki kosunga bino ata na eloko moko boye, nakosepela kosala yango. Pe nandimi ete bokoloba se ndenge moko na ntina ngai. Pe bokoki kosunga ngai. Pe yango nde ezali eloko bobele moko oyo bokoki kosala, oyo ngai nayebi, ezali kobondela mpo na ngai, ete Nzambe átika te ete násála libunga. Na—na—na . . . Ezali na motema na ngai te ete násála libunga, na—nalingi kotambola alima, nalingi kosala oyo ezali malamú. Mpamba te nayebi mpenza, ndenge Ndeko Jack Moore ayebisaki

ngai mokolo moko, alobaki: “Ndeko Branham, nakolinga kozala na esika na yo te mpo na ntina na nyonso oyo osili kobika, na Mokolo ya Kosambisama, mpo Nzambe akotuna yo makambo mingi,” alobaki, “mpamba te Apési yo bato milió na milió na maboko na yo.”

¹² Sikawa, soki nayebi ete nakotelema kuna mpo na kosamba mpo na bato wana, na bongo Nsango-malamu ya ndenge nini esengeli ngai koteya? Bosembo ya ndenge nini esengeli, ntango na simbi na maboko na ngai baoyo basombami na Makila na Ye? Pe ndenge Ye apesi ngai likabo ya . . . ata na ntembe te, moto nyonso oyo azali na makanisi ya bomoto akoyeba ete yango esengeli kouta epai na Nzambe. Pe ná yango, soki namemi moto moko na nzela ya mabe bobele mpo etónga moko elobaki yango, Nzambe akofutisa ngai yango na Mokolo ya Kosambisama.

¹³ Kasi ntango namonaki emononeli, eleki ntango molai te, pe nayokaki bato wana bazali kogánga makasi . . . Bozuaki mwa buku na bino lobi na mpokwa? *Mo—Mongongo* ya Bato na Mombongo. Ezali malamumu. Pe na emononeli yango . . . Na ntango moko boye, bako-imprimer yango nyonso mobimba; oyo ezali mobimba na yango te. Kasi na oyo wana, na komona yango, pe natelemaki kuna bobele ndenge—bobele ndenge natelemi sikawa. Pe nazalaki komitala ndenge nalalaki wana na mbeto, nazalaki kotala mwasi na ngai, nzokande natelemi awa pe nazali komitala. Pe bato yango bazalaki pembeni boye ntango nalobaki: “Polo asengeli kosambisama mpo na Nsango-malamu oyo ateyaki?”

¹⁴ Alobaki: “Iyo.”

¹⁵ Nalobaki: “Natei Liloba moko moko mpenza bobele ndenge ye ateyaki.”

¹⁶ Pe ba-milió ya bato bagangaki: “Topemi likolo na Yango!”

¹⁷ Nalingi ézala ndenge wana ntango nakokatisa kuna, bomoni. Nalingi ézala ndenge wana, bobele ndenge wana, bobele oyo Polo alobaki. Nalingi kobakisa eloko moko te likolo na Yango, kolongola eloko moko te uta na Yango. Bobele oyo Biblia elobaki, ezali kaka na lolenge wana nde nalingi ete ékoba, bomoni. Pe ya sóló, soki otiki yango ndenge wana, na ngámbo nyonso bibongiseli ekotelemisa epekiselo mpo na kotelemela Yango.

¹⁸ Na bongo, mbala mingi, bandeko bakanisaka ete natelemelaka bandeko na ngai. Nzambe ayebi ete ezali bongo te, na ntango oyo Ye ayebi oyo ezali solo. Bomoni? Ezali likambo ya kotelemela bandeko te, ezali système wana nde ezali kosala ete tózala bandeko te. Ezali Liloba na Nzambe te nde ezali kopekisa biso tózala bandeko, ezali système oyo tokoti kati na yango nde ezali kopekisa biso ete tózala bandeko. Ya solo. Na bongo, tosengeli kotelema wapi? Tótelema na Liloba, pe Nzambe akobenda bato nyonso epai na Yango (ya solo), na—na yango. Bóbongisa yango ata moke te, bókómisa yango ebongiseli

te, bóbátela bobele yango kati na Nzambe, pe bókoba bobele kokende liboso; wana bozali kotala suka na bokebi, bótelema ngwi, Nzambe akosala oyo etikali.

¹⁹ Makambo ezali ebele mingi oyo bosali mpo na ngai, oyo nasepeli na yango. Sikawa, soki nakoki kosunga bino, na kopesa bino eteni ya elamba ya mabondeli to eloko moko boye. Sikawa, bótuna ngai makambo etali malakisi te, mpo na—nazali na mposa ya kosala yango te. Bato mingi mpenza bakomelaka ngai mituna likolo na libala pe koboma libala, pe bongo na bongo, ezali mpenza mokakatano kati na lingómbá. Nayebisaka bango ntango nyonso, pe nalobaka: “Bótúna mokengeli na bino.”

²⁰ Bato bakomelaki ngai mikanda awa pe balobi: “Bongo mpo na likambo *oyo*? Bongo mpo na likambo *wana*?” Nazongisi mikanda yango, bokozua yango. Bómona mokengeli na bino na makambo ya mike-mike mpo, na sima ya nyonso, ye nde mobateli na bino. Ye—ye nde—ye nde moto oyo Nzambe atíndá mpo ásenzela likolo na bino. Pe tokoki kozanga koyokana likolo na yango, na sima ekotisi mobulu na lingómbá na bino. Tolingi bongo te. Te! Te! Tolingi kaka bótika kosala makambo oyo ezali masumu, makambo oyo ezali libanda na Biblia, pe bókóba bobele kokende liboso epai na Nzambe. Bomoni? Pe soki obandi mwa mindondo pe makambo ya ndenge wana, epésaka mobulu na lingómbá. Na bongo, nakosepela ete mokengeli na bino nde áyebisa bino makambo ya libala pe koboma libala, makambo *oyo* pe makambo *wana*, tiká ye ásala yango. Ye pe azali mosali na Nzambe, pe makoki epehameli ye mpo na kosala yango.

²¹ Bókanisa lisusu Mosamalia malamú oyo akutanaki na moto oyo azokisamaki? Amemaki ye na ndako ya bapaya (elingi koloba lingómbá) pe apesaki denáli mibale na moto oyo azalaki kuna, pe ayebisaki ye ete soki asengeli na misolo mosusu, akofuta ye yango ntango akozonga. Boye, azali na denáli mibale, azali na makoki ya kosalisa yo, soki azali moto na Nzambe. Soki azali moto na Nzambe oyo ateleme na Liloba na Nzambe, a—azali na eloko oyo Nzambe apesi ye: Molimo ná Liloba. Boye te? Ndenge nini tosengeli kokumbamela? Na Molimo *pe* na Solo. Pe Liloba ezali Solo. Boye te?

²² Sikawa, matondi mingi mpenza, lisusu. Pe sikawa, nalembi mingi, pe nazali ya kolemba mpenza na mpokwa oyo, nazali lisusu na mposa ata moke te ya kofanda na hotel mosusu na bomoi na ngai mobimba. Fėti monene ya balángwi masanga, pe butu mobimba, bazalaki kobeta na bikuke pe koganga, pe basi. . . Oh! Nalali te butu mobimba. Yango nyonso wana. Na bongo, na—nazali lisusu na mposa ata moke te ya kofanda na hotel mosusu. Nakokende na motel. Nakoluka motuka moko ya monene mpo nákoka kolálaka na kati na yango, libanda, na esika moko boye. Nakosomba yango, nakomizwela héma moko ná eloko ya kolálela, to esika moko oyo nakoki kozala ngai moko, na esika moko boye. Ya solo.

²³ Ekólo oyo, etóndi mpenza na masumu, kokamwa te! Ebébi, pe epolí mobimba. Mosika na awa te, na esika mosusu, na etúka na bino. . . Bobele na etúka oyo te, bipai nyonso. Mosika na awa te, eleki mwa mibu, nazalaki na—na liyangani moko ya basambeli, awa na etúka oyo, na engumba moko ya monene. Pe na butu wana, etóngá moko ya basambeli, lingómbá moko ya orthodoxe ezalaki na banzégá, esalaki likita. Naino na—na. . . Nakendé Afrika, namóná ba-vaudou pe nyonso wana, natikálá naino koyóka eloko ya ndenge wana te. Pe na ntongo oyo elandaki, (nakoki mpenza koyebisa bino nyonso te, mpo toyangani basi ná mibali). . . ya kopanzana na nse, makambo ya nsoni oyo bautaki kosala, milangi ya whisky bipai na bipai. Pe bilenge yango, mibali ná basi bazalaki na chambre moko, butu mobimba, elongó. Pe na ntongo oyo elandaki, “tata mosantu” afandaki wana, pe bango bazalaki koya kogúmbamela ye *boye*. Na Nkombo ya Yesu Klisto!

²⁴ Ngai nde nabeli libómá? Likambo—likambo nini ekómeli ngai? Nakokaka te kokanga motema na makambo ya ndenge wana! Yango. . . eloko ebébisaka ngai motema ntango namoni makambo ya ndenge wana. Wana nde esengeli kotalisa Nkolo Yesu na ngai? Féti ya balángwi masanga, ya makambo ya nsoni, ná biloko ya nsoni oyo. . . bilenge mibali ná bilenge basi wana basalelaki, ebwakami na nse pe kati na linzanza ya fúlu, pe milangi ná. . . Oh! la la! mawa! Bokoki kobenga yango Boklisto? Ezali kokamwisa te ndenge mokili etondi na masumu boye. Ee, mosumuki akoloba nini, soki atali yango? Bazalaki nkóto na nkóto.

²⁵ Bilenge basi yango balangwaki mpenza na ndenge moko oyo bazalaki mpenza kokoka atá kotelema te, pe na kati ya chanbre butu mobimba ná bana mibali wana, ná masolo ya mbindo mpenza koleka nyonso oyo bosílá koyoka na bomoi na bino. Nazipaki motó na ngai na ba-coussin *boye*, mpo námeke kozua mpongi. Kuná na ba-couloir, ná kwíti, pe bazalaki kokima mbangu bipai na bipai na ba-couloir ndenge wana, basámbeli!

²⁶ Sikawa, nakoki kokanisa bongo mpo na bato ya masumu, lokola baoyo bamibengaka ba-sportif, oyo babetaka lisano ya bowling. Soki mwana na ngai moko akei na lisano ya bowling, nakobengana ye mbala moko. Ah-ha. Babengi yango pe sport, wana ezali sport te. Oyo nini. . . Soki olingi kozala sembo, zala sembo na Nzambe. Ya solo.

²⁷ Nalingi kotángela bino, mwa maloba moke kati na Biblia. Bokomona mwa maloba yango, oyo nalingi kotángá awa lokola motó ya liteya, ekomami na mokapo ya 17 ya Mikonzi ya Liboso, molongo ya 1.

. . . Lokola YAWÉ Nzambe ya Yisalaele, oyo natelemi liboso na ye, azali na bomoi, mamwe pe mbula ekozala te na mibu oyo, . . . bobele na liloba na ngai.

Mikonzi ya Liboso, mok- . . . ya 1 mokapo ya 17, molongo ya 1.

²⁸ Soki nakoki kotindela bino eteni ya elamba ya mabondeli, ata na ntango nini, bokoki kokomela ngai; secrétaire na ngai azali awa sikawa, Ndeko Maguire. Bato boni basilá kozua biteni ya bilamba ya mabondeli kouta epai na biso? Tombola loboko. Telema, Ndeko Jim. Nalingi námona kino. . .yo, ná mwasi na yo pe. Secrétaire na ngai ye oyo ná mwasi na ye, bango nde basálaka, batindaka. . .Elenge mobali ná elenge mwasi oyo nde batindelaka bino biteni ya bilamba ya mabondeli, uta na mayangani, bango mibale bazali Baklisto oyo bamibúlísá. Pe mongongo, mwa mongongo kitoko ya bopolo oyo boyokaka na téléphone ntango bonganga ngai, ezali ya elenge mwasi oyo afandi kuna, mwasi na ye. Tata ná mama na ye, ná bango, bazali lelo awa elongo na biso; ná—ná balingami, na zingá-zingá. Boye. . . Na bongo boyebi secrétaire na ngai na elanga ya koteya, M. Mercier, Ndeko Léo Mercier, azali awa na esika moko boye, ná Ndeko Gene Goad. Na bongo soki tokoki kotindela bino eteni ya elamba ya mabondeli, ata na ntango nini, nyonso oyo tokoki kosala, ézala kobondela mpo na bino na téléphone; nyonso oyo tokoki kosala, tokosala yango.

²⁹ Mobali oyo ya ndenge moko boye, ná língénda na loboko, azalaki kotambola na mpíko nyonso, miso na ye ezalaki kongenga na Nkembo ya Nzambe, mandefu na ye ezalaki koningana na mopepe, amízipaki na mposo moko ya kala ya mpate ya poil milaí, azalaki kotambola na kimia mpenza, wana ekamataki ye nzela ya kokende na Samalia. Azalaki na ye mpenza kitoko te na kotala, kasi azalaki na YANGO ELOBI NKOLO mpo na ekólo monene wana ya Yisalaele. Iyo, Eliya Motisibi, mosakoli ya Nkolo. Azalaki na ye mpenza kitoko te na kotala, kasi azalaki na Liloba ya Nkolo.

³⁰ Abangaki kotelema liboso na mokonzi te, mpo autaki kozala Liboso na oyo aleki mokonzi na monene, autaki kozala Liboso na Jéhovah. Na bongo, ayebaki esika ye atelemaki. Pe ntango akómaki liboso na mokonzi, azalaki na líkukuma te, pe abetaki monoko te, ayebaki makambo azalaki koloba. Akokaki koloba na mokonzi: “YANGO ELOBI NKOLO NZAMBE YA YISALAELE: ‘Mbula pe mamwe ekozala te bobele soki ngai napesi mitindo.’” Mpo na nini alobaki yango: “Bobele soki ngai napesi mitindo. Bobele na liloba na *ngai*”? Mpo azalaki na Liloba ya Nkolo, azalaki mosakoli, pe mosakoli nde azalaka na Liloba ya Nkolo.

³¹ Ezali mpenza kobenda bokebi komona Yisalaele ya Kondimana ya Kala kokokana na Amerika ya lelo. Nyonso mibale ezalaki bikólo minene. Nyonso mibale etongamaki, pe bafandi na yango bayaki kuna, mpo na minyoko ya basambeli.

³² Yisalaele eutaki konyokolama na Fálo pe eutaki kozala na boumbu mibu nkama na nkama, epai bazangaki makoki

ya kokumbamela Nzambe ya solo pe ya bomoi, pe bazangaki litómba wana; pe bakómaki baómbó. Kasi Nzambe apesáká bango elaka na Biblia na Ye, to na Liloba na Ye, pe na nzela na basakoli na Ye, ete Akopesa bango mboka moko. Pe bakotaki na mboka yango, babenganaki bafándi ya mboka yango, pe babótólaki libúla na bango, mpo Nzambe asalaki yango na ntina moko.

³³ Ezali pe bongo mpo na ekólo na biso monene oyo. Toyaki awa, pe na nzela ya Plymouth Rock nde ekólo oyo etongamaki likolo na bonsomi ya kosambela mpo bankóko na biso bakimaki minyoko ya Roma ya système ya Yezabele ya mikolo oyo, pe bayaki awa sima ya koleka na minyoko minene mingi pe kobomama na système mabe ya Yezabele. Pe, ndenge Biblia elobi, na Emoniseli, mokapo ya 13, Nzambe alakáká bango oasis, pe esika moko, mpo mwasi yango amemamaki na esóbé, epai aleisamaki mpo na ntango moko, ntango, pe ndambo na ntango. Nzambe apesáká elaka na Amerika, to na lingómbá (na mwasi), ya koya na ekólo oyo.

³⁴ Bomonaki na Emoniseli 13? Banyama misusu nyonso babimaki uta na mai na mbu Emoniseli 17:17, elobaki: “Mai oyo omonaki ezali bibólo pe bibelé ya bato.” Banyama mosusu nyonso babimaki uta na mai, bibolo pe bibeke ya bato. Kasi ntango États-Unis ebimaki: “Ebimaki uta na mabelé, epai bato bazalaki te.” Pe bómikanisela, ntango ebimaki, ezalaki lokola mwa mwana-mpate.

³⁵ Sikawa, mwana-mpate azalaka na maseke mibale, elingi koloba banguya ya letá pe ya lingómbá. Kasi ntango basangani, bómikanisela, na ntango wana mwana-mpate yango alobaki ndenge dalagona alobaki liboso na ye; pe dalagona ezalaki Roma.

³⁶ Ntango dalagona atelemaki liboso na mwasi wana mpo ália mwana na ye bobele na ntango akobotama, dalagona motane. . . Nani atelemaki liboso na mwasi Yisalaele, mpo ália Mwana yango bobele na ntango akobotama, pe atindaki monyoko pe abomaki bana nyonso banda mibu mibale kino na nse? “Roma, dalagona, atelemaki liboso na mwasi wana mpo ália mwana na ye bobele na ntango akobotama.”

³⁷ Na sima, tomoni, ete ekólo oyo esalemaki lokola ekólo oyo ezui bonsomi, pe ezalaki. . . ezalaki na mwana-mpate, elingi koloba Mwana-mpate ya Nzambe. Kasi, sima na mwa ntango, bobele système oyo tozali na yango, elobaki lokola dalagona pe esalelaki nguya nyonso oyo dalagona ezalaki na yango liboso na ye.

³⁸ Ekokani, nyonso mibale, malámu mpenza. Pe bómikanisela, ntango ba. . . Yisalaele akendaki kuna pe akómisaki Palestine ekólo na ye, abenganaki bafándi ya mboka yango pe azwaki mabele yango. Bisó toyaki awa pe tobótólaki yango epai ya ba-

Indien, tobenganaki bango pe tozuaki mboka yango. Nzambe ayebaki ntina na yango. Nzambe alingaki kolakisa na mokili ndenge Akokaki kosala na—na bato moke mpenza, oyo bazalaki na mposa ya bonsomi, pe bonsomi ya kosambela, mpo na kosalela Nzambe.

³⁹ Basalaki nini mpo na Yisalaele? Akómisaki Yisalaele ekólo ya nguya koleka na mokili mobimba, pe atikalaki bongo kino ntango abimaki libanda na mokano ya Nzambe. Asalaki nini ná Amerika? Akómisi ye ekólo ya nguya koleka na mokili mobimba, kino ntango azali kobima libanda na mokano ya Nzambe. Ekokani mpenza, nyonso mibale, na bosóló.

⁴⁰ Ntango Yisalaele akomaki na mboka yango, bazalaki libota mo—monene mpo bazalaki na bakambi minene. Bakambamaki na bato oyo bazalaki kobanga Nzambe, lokola Dawidi, Mokonzi Salomo. Mokili mobimba ezalaki kobanga bango, pe basepelaki na litómba wana ya kozanga bitumba, ya kozanga mitungisi, pe ya kobika na nse ya nguya ya Nzambe, na lolenge ete bato bazalaki kouta na mokili mobimba oyo eyebanaki, mpo na komona bango. Nzambe apesaki bango likabo ya lisosoli, ezalaki likolo na Salomo. Pe mwasi mokonzi ya Súdi, uta na . . . mwasi mokonzi ya Séba autaki mosika, akatisaki Esóbé ya Sahara (ezuaki ye sanza misato), bobele mpo na koyoka bwányá ya Salomo. Pe ntango amonaki ete Salomo akokaki kososola milimo, pe ete ayebisaki ye basekelé ya motema na ye, alobaki: “Makambo nyonso oyo nayokaki na ntina na yo ezalaki solo, pe ata koleka.” Andimaki mpenza ete wana ezalaki Nzambe.

⁴¹ Pe Amerika, na mobokó ya bankóko na biso oyo bayaki awa mpo na kozua bonsomi ya kosambela . . . Tozalaki na bato na Nzambe mpenza, na ntango wana, lokola bakambi: George Washington, Abraham Lincoln, bato ya lokumu oyo bazalaki na ezaleli malamú mpenza, bato na Nzambe. Amerika ezalaki Amerika, na ntango wana.

⁴² George Washington, awa na Valley Forge, liboso ákatisa ebale ya Delaware, abondelaki butú mobimba, na lolenge ete apolaki kino na lokéto, ya kofukama na neige. Pe na ntongo oyo elandaki, ntango ba—Américain babandaki kokatisa, bobele basodá penepene ntuku mibale likolo na mokama nde balataki sapató, Mampinga ya Amerika. Kasi bazalaki na likanisi ya motuya, bazalaki na eloko moko oyo basengelaki kobundela. Oyo ekoya éya, bazalaki na sómo ya eloko moko te. (Basáli bilanga bazalaki koya, atikaki mosala na ye ya kobalola mabelé, abimisaki ngombe na ye ya elanga, azuaki bondóki pe akendeki kobunda mpo na eloko oyo ayebaki ete ezali bonsomi.) Pe na mokolo oyo elandaki, nabanzi, madusú ya masasi minei to mitano (masasi ya bondóki ya kala) etobolaki kazaka ná ekoti na ye pe etikalaki ata kozua ye te.

43 Bato na Nzambe, oyo babandaki ekólo oyo, bato minene! Ezali kokamwisa te ete bakomaki:

Tika ete ekólo na biso éngenga ntango molai
Na pole ya búle ya bonsomi;
Batela biso na nguya na Yo,
E Nzambe monene, Mokonzi na biso!

44 Eleki mwa ntango, nazalaki kosolola na mobange moko kuna na Corydon, na Indiana. Azalaki kobetela ngai lisolo ya ntango oyo capitole ezalaki na Corydon, pe ndenge ye. . . alobaki ndenge azalaki kokende kuna na likálo ya ngombe mpo na koyoka discours ya—ya moyangeli. Pe ye ná moyangeli, bobele bango mibale nde bazalaki kolata kazaka ya piéce mibale. Alobaki ete azalaki kobokola bampate, kokata bango poil, pe kosukola poil na bango, bandeko na ye ya basi bato bazalaki kokómisa yango nsinga pe batongelaki ye kazaka oyo ekokanaki na pantalon na ye. Pe mobange yango afandaki wana, azalaki penepne na mibu ntuku mwambe na mitano to ntuku libwa, azalaki kobenda mandefu na ye *boye*, pe alobaki: “Billy, na ntango wana nde ‘Ameriki’ ezalaki ‘Ameriki.’”

45 Natalaki mobange yango, pe namilobelaki: “Moningá, yo. . . bilenge mingi bakondima yango te, kasi ozali koloba solo.”

46 Eloko nini ekómelaki Yisalaele sima na makambo nyonso oyo ya búle azalaki na yango? Bakómaki kozanga bobangi. Bakómaki na esika oyo, ee, bazalaki lisusu komitungisa te mpo na makambo oyo ezalaki kosalema. Bakómaki kolemba kokumbamela Nzambe, atako babatelaki lolenge ya kosambela, kaka lokola biso. Bazalaki na lolenge ya kosambela. Kasi bakómaki kotika bato básala ndenge balingi, pe—pe babandaki kokotisa makambo ndenge na ndenge ya lipéngwa na lingómbá na bango. Losambo ya ba-Bála ebandaki kokota malembe-malembe, pe Yisalaele ekómaki kolanda bisengo, kolángwa pe kosala makambo ya ndenge wana, pe sukasuka, bapesaki bokonzi na mokambi oyo ayebaki Nzambe te; Akaba, oyo azalaki mokitani ya tata na ye. Pe tata na ye azalaki mosumuki, moto na bozui, kasi mosumuki. Pe asalaki masumu ya ndenge na ndenge, koleka baoyo nyonso bazaláká liboso na ye. Kasi Yisalaele, kati na bozoba na bango ya milángwá, bapesaki bokonzi na moto ya ndenge wana, bafandisaki ye na ngwende mpo ázala mokonzi likoló na bango. Bakanisaki ete ezalaki na yango mabe te. Kaka ndenge ba-Américain mingi bazali kosala lelo: “Azali politicien moko ya malamumu, bokeseni nini ezali wana? Ekosala bokeseni te, mpo azali politicien moko ya malamumu.”

47 Ba-Américain mingi, ya mingi koleka, bateki makoki na bango ya bokulútu, ya kozala Américain, pe bazali koloba: “Bokeseni nini yango esali, na ntango pe gouvernement ezali kobakiseláká biso mwa ba-dollars mpo tóbika?” Bakomaki kosalela libumu, pe na mposa mabe ya nzoto pe bilúlálula ya

mokili etondá masumu, pe babosani ntina mpenza oyo toyelaki awa na masuwa Plymouth Rock. Babosani libúla na biso, pe bamíkabi na ebele ya bato oyo balingi bisengo na ndenge ya libomá. Ndenge esalemaki na ntango ya Yisalaele, ezali pe kosalema bongo, Amerika pe elandi bobele nzela moko wana, elandi bobele mwa nzela moko wana mpenza, ya bisengo!

⁴⁸ Sima na mwa ntango, gouvernement endimaki lisumu: “Na ntango nyonso oyo bozali na sinagoga, bokeseni nini yango esalaki?” Yango mpenza nde Amerika asali. Tobandi komikómisa ebongiseli pe kosala mwa bitóna, pe kobakisa masumu, likolo na masumu, likolo na masumu. Tokokaki kokangama na ntina mpenza oyo toyelaki awa! Lisumu ebandi kokota malembe-malembe kati na mangomba, bobele ndenge esalemaki na eleko wana. Basi babandi kokata suki na bango, kolata bilamba ya nsoni, kokómisa yango mokuse koleka mobu na mobu pe. . . Pe mibali babandi kosala makambo *oyo*, oyo *kuna*, pe oyo *mosusu*, kobeta masano ya kálati pe kobeta lotó na kati ya ndakonzambe, pe bakómi mpenza na makambo ya mokili ndenge bango bazalaki, balúlá bisengo, na bozoba ya milángwa.

⁴⁹ Batei bazali kosilisa na kelasi ya líkindo, pe évéke azali koloba: “Bana na ngai, bóteya nyonso oyo bolingi. Mpo na ngai, makila ya Yesu Klisto esílá kokauka eleki mibu nkóto moko na nkama libwa.” Na lolenge ete lingómbe etikali bobele ebongiseli ya mpamba, lokola club moko boye. Nasengi na bino ete bóbosana mpokwa oyo te! Ekómi lokola club, mokili ebandi kokota malembe-malembe, batei babandi kosala boyokani ya mabe, bobele ndenge basalaki na eleko ya Akaba. Batóndaki na masumu, bapolaki kino na kati mpenza, pe ekobaki se kokoba, na makasi nyonso.

⁵⁰ Atako Nzambe atindelaki bango mosakoli moko sima na mosusu, pe na motema mawa Azalaki kobondela bato, kasi bapesaki Yango mokongo. Balingaki kosala na ndenge na bango, bazalaki bana ya Yisalaele, bazalaki na bonsomi, bazalaki ekólo moko monene, bankóko na bango basalaki *boye na boye* (Dawidi ná Salomo), bakokaki kosala oyo bango balingaki. Bobele ndenge moko na makambo oyo biso tomítongelaki biso moko likolo na yango, ndenge moko mpenza; makambo oyo Washington, bankóko na biso, pe oyo bango babundelaki. Kasi, ndeko, totangwé mosika mingi na makambo yango; mangomba na biso etangwé mosika mingi.

⁵¹ Ya kala. . . Lingómbá Metodiste ya lelo, kokokana na oyo lingómbá Metodiste ezaláká! Ndenge ba-Pantekotiste bakómi lelo, kokokana na ndenge bazaláká! Ndenge ba-Batiste bakómi lelo, kokokana na ndenge bazaláká! Soki tozalaki na ntango mpo na kozonga sima, tolingaki kolobela John Smith ná ba-réformateur mingi ya ebandeli. John Smith alobaki, liboso ete ákufa, alobaki: “Likambo ya nsomo ezali ete ba-Methodiste ya basi babandi kolata mpété ya wólo na misapi na bango.” Ba-

Metodistes! Alingaki koloba nini lelo, komona bango na suki bakátá, elongi bapakólá-pakólá, pe balati kupé? Ezali mpo na masumu!

⁵² Eloko nini Nzambe asili kosala na Amerika? Atindá kolamuka moko sima na mosusu, kolamuka moko sima na mosusu. Batei basili koteya Liloba, basili koluka kozongisa bato epai na Nzambe. Pe bango basalaki nini? Bobele ndenge Yisalaele asalaki, baboyaki Yango! Batiolaki bango! Babengaki bango “batúntuki”! Babwakaki bango na boloko!

⁵³ Soki moko na bandeko na ngai ya basi pe moko na bandeko na ngai ya mibali, ya losambo oyo lelo, nde bazalaki na hôtél wana lobi na mpokwa, pe batómbolaki maboko, bakumisaki Nzambe pe basalaki makelele na kati ya chambre wana, balingaki kozala na boloko lelo mpo na yango. Kasi bilémá moko boye, balángwi pe bazoba ya “bazangi kotútuka” bakoki kozala kuna pe kogánga butu mobimba; na kwiti, pe kofinga, pe kokanga basi na bango na nzoto, pe na buzoba, kokweya na nse pe kosala makelele butu mobimba, kasi ata bongo bango bakoki koloba liloba moko te mpo na yango. Ezali kokamwisa te ndenge tokweisami na nse na loboko ya Nzambe!

⁵⁴ Bótala, Nzambe azalaki kokoba kotinda batei, kosala bilembo pe bikamwa, kotalisa Liloba na Ye polele. Pe mbala mingi, banganganzambe mingi ya makambo ya mikolo oyo bazalaki koboya Yango pe kotiola reveil moko moko. Lokola lingómbá oyo babengaka Eglise de Christ pe mangomba mosusu: “Ntango ya bikamwa esilá koleka.” Bazali kosala makasi mpo etónga moke wana ya Nzambe báyamba yango te. Ndenge esalemaki na Yisalaele, ezali kosalema ndenge moko lelo. Mbala mingi, Nzambe asengelaka kobimisa bato na Ye libanda na mangomba pe na bibongiseli yango, komema bango moko na esóbé, mpo Ásolola na bango. Pe Akozua etónga moko moke, bómitungisa te mpo na yango. Asalá yango na eleko wana, Akosala yango pe sikawa. Bakobaki kozinda na masumu, komipota kati na makambo wana. Mpo na nini? Bakambi na bango nde, eloko ya kopekisa yango ezalaki te.

⁵⁵ Ee, na bosembo, nayebi bikólo mingi oyo soki bakangi bato na balabala, oyo balati lokola biso awa na Amerika, baktotia bango na boloko. Ntango nakendeki na Saint-Ange, na Roma (sikawa, bókanisa naino, atako yango ezangi limémyá), epai bazaláká kokunda bato na Saint-Ange, bakomaki: “Mpo na basi ya Amerika: “Tosengi na bino ete bólata bilamba mpo na lokumu ya bawei.””

⁵⁶ Soki eloko moko ezali oyo esálaka pasi, ezali nde komona bato oyo bamibengi ba-Américain kokóma na esika moko boye. Mokolo moko, na Lausanne, nafandaki pe tozalaki kolia mosuni ya ngombe na esengo nyonso, ngai ná Ndeko Arganbright. Na mokolo oyo elandaki, tozongaki na esika yango mpo ezalaki

bilei ya malamumu. Kuna, nakokaki komela mai, bazalaki kolinga kopesa bato eloko mosusu te bobele vinyo. Na bongu nazalaki kozua mai, esengelaki ete nátambola ná molangi ya mai na nse ya lipeka, ntango nyonso, mpo bazalaki kolinga kotielala bato mai na mesa te. Boye nakómaki kuna, nyonso ezalaki malamumu, kino ntango “Miss Amerika” akómaki ná mwa mbwa moko, ya salité, ezalaki kotangisa miyoyo; mwasi yango atóndisaki biloko ya matoi ya ntina te na nzoto *boye*, ná likaya na suka ya eloko moko ya molai *boye*, afandaki kuna, pe azalaki na lolendo ya mpamba; pe afandisaki mwa mbwa yango likolo na mesa, nyama ya salité, ya bosoto.

⁵⁷ Ezali . . . mbwa ezali eloko ya mabe koleka, oyo Nzambe alobeli. Bakoki ata kofuta moko na zomi na yango na ndako ya Nzambe te. “Ezali lokola mwasi ya ndumba, moko na zomi ya mwasi ya ndumba,” ndenge Biblia elobi. Pe, nzokande, yango mpenza. Basalelaka nkisi ya kokanga mabota pe bafutaka penepene na nkóto ya dollar, mpo na mwa mbwa moko boye; akotambwisa yango bipai na bipai pe ákopesa yango bolingo oyo asengelaki kopesa na mwana, mpo ákoka kobima butu mobimba, wana azali kosalela nkisi ya kokanga mabota.

⁵⁸ Oyo ékozela koya ezali bobele libebi! Ntango mosusu bokoyoka lisusu mongongo na ngai te, kasi nalingi ete bóbosana likambo oyo te: Tokómi na suka!

⁵⁹ Kuna, tomoni likambo oyo ekomaki, oyo esalemaki. Sukasuka, ngonga ya *monene* ebélemaki: Akaba aponamaki, pe ntango asili koponama, abalaki Yezabele; mobange mwasi oyo apolá, oyo amemaki Yisalaele mobimba na losambo ya bikeko. Pe ndenge Yisalaele asalaki na eleko wana, ee, oyo . . . Esengelaki ete bázala na lolenge ya bato oyo bazongi sima na kondima, mpo bátika likambo ya ndenge wana ésalema na ekólo na bango. Mibeko esalemaka na bato mpo na bato, biso pe tosali eloko ya ndenge moko!

⁶⁰ Ezalaki na ntango moko boye oyo Amerika elingaki te . . . bayebaki mpenza malamumu ete ezali mabe kotika mobange mwasi ya ndumba wana, mobange mwasi ya pité wana, oyo amelá makila ya ba-martyr, ye moto abomaká bango, pe ntina oyo bakimaki awa: mpo na bonsomi, balingaki kondima eloko moko ya ndenge wana te. Elakisi ete tozongi sima na kondima na biso, ekólo mobimba, kopona eloko ya ndenge wana. Oh, na ntembe te, sikawa bino . . . bamosusu kati na bino ba-Démocrate malamumu ya makilá, bokokanisa boye, ete: “Oh, ee, ako—akozala mokonzi malamumu ya politik.” Oyo wana ekoki koyokana malamumu na ndenge ya mayele, na makanisi ya mosuni. Kasi mpo na Liloba ya Nzambe pe makanisi ya molimo, ezali bolémá. Ya solo mpenza, ezali bolémá, mpo na mwa ba-dollar oyo babakisi pe mwa mpako ya biloko oyo balongoli.

⁶¹ Pe tozali konyokwama, ba-missionnaire na biso oyo bazali na elanga lelo, mpo sikawa bakómi komona biso lokola ekólo ya ba-Katoliko. Ee, na ntembe te, Russie bazali komona yango lokola communiste, mpo bazali na mokambi communiste. Chine Populaire bazali komona yango lokola communiste, mpo bazali na mokambi communiste. Bisó bazali komona biso lokola ba-Katoliko, mpo tozali na mokambi mo-Katoliko.

⁶² Oh, ntango Akaba azalaki na ngwende. . . Bokoloba: “Ye moto azali na ngwende.” Ezali ya solo, kasi Yezabele nde azalaki mokonzi sima na ngwende wana. Ye mwasi moto azalaki kokamba. Bótala ndenge mwasi yango azuaki mibeko mpenza ya mboka pe abongolaki yango, mpo na bolamu na ye moko pe mpo na lokósó, pe asalaki ete Akaba nde ásala yango, mpo azalaki mwasi na ye. Ezali pe bongo mpo na mokambi na biso lelo. Nalobi te ete azali moto malamú te, kasi bótala eloko oyo ezali na sima na ye: mwasi ya ndumba, eloko mpenza oyo esalaki ete tókímela awa (mpo tókóma Amerika); mobokó mpenza oyo Amerika etongámá likolo na yango. Bisó, na bonsomi na biso moko ya kopona, tosili kopona eloko ya ndenge wana.

⁶³ Sikawa bomoni ntina oyo bakokanga mongongo na ngai, kala mingi te. Kasi moto moko akoyeba! Iyo! Mpo na nini? Na Emoniseli 2:20, amibengaki “mwasi mosakoli”. Bótala malamú mbonge ya masumu oyo ékolanda sikawa. Bótala malamú ndenge mabe ekofúluka se kofúluka. Bótala malamú ndenge makambo ya mikolo oyo, bótala malamú ndenge makambo ya mbindo ekosalema na mangomba. “Pe, sukasuka, minyoko ekoya,” Biblia nde elobi bongo, YANGO ELOBI NKOLO! Ya solo mpenza, ekoya.

⁶⁴ Bóngó likambo nini ekosalema? Bobele ndenge esalemaki na eleko wana, ekosalema pe bongo sikawa. Ye mwasi nde azalaki nguya oyo ezalaki sima na yango, ye moto azalaki koyangela yango. Bótánga. . . Nabanzi ezali na mokapo ya zomi na nsamb- . . . penepene ya 17 to ya 18, esika moko kuna na kati, bokomona makambo Yezabele asalaki: ndenge azuaki Akaba, pe ye akokaki koloba eloko moko te na ntina na yango, mpo ezalaki mwasi na ye. Bótala eloko oyo ekólo etongamaki likolo na yango na eleko wana, mwana ya Yísalaele moko oyo azongaki sima na kondima, ná mwasi moko ya mopakano (sima na ye) oyo azalaki mosambeli ya Bála. Pe ye mwasi asalaki nini? Sukasuka, akómisaki biloko nyonso na lolenge ya mikolo oyo mpenza, kitoko mingi, pe makambo ekómaki mpenza pete mpo na bato, na lolenge ete lingómbá mobimba ekweyaki na motámbo na yango, batei ná bato nyonso. Ezalaki te Eliya nde alobaki: “Nkolo, natikali bobele ngai moko”? Pe ndenge esalemaki na eleko wana, ekokani na oyo ezali kosalema lelo.

⁶⁵ Bango nyonso bazalaki kobanga koloba eloko ata nini. Ezali mpenza ndenge moko lelo te? Bazalaki kobanga koloba eloko. Na bongo tomoni ete bazalaki lisusu komipekisa te, bakómaki

kobika na ndenge ya mbílingá-mbilinga, kolángwa, kosala bisálélá, kolúlá bisengo, ná makambo mosusu nyonso, kaka ndenge ezali kosalema lelo. Yezabele azali kobóngola Makomi yango. . . Ye mwasi asalaki. . . to mibeko yango, ndenge—ndenge Yezabele akobongola yango. Bókanisa lisusu, Yezabele, azali komibenga “mwasi mosakoli”, mpo ákonza bato, pe alobi ete ye azali “mongongo bobele moko oyo ya Nzambe na mokili”. Ye akosala ete moto ya makanisi ya mosuni andima yango mpenza mpenza.

⁶⁶ “Bakobanda kosambela mwasi, na États-Unis, pe ekozala Maria.” Namonaki yango, ntuku misato. . . 1931. Makambo nsambo esalemaki. Nakomaki yango na lokasa, pe nazali na yango awa, nakomaki yango na 1931. Ndenge nalobaki: “Président oyo, Franklin D. Roosevelt, akomema mokili mobimba, akosala ete mokili mobimba ékota na etumba.” Ekotaki naino na etumba te, na eleko ya ngelele. Nalobaki: “Likambo mosusu, . . .” Pe mama na ngai, démocrate moko ya makilá, atalaki ngai na miso ya mabe, ntango nalobaki bongo. Nalobaki: “Ázala Républicain, to ázala Socialiste, to ázala nini, oyo ezali YANGO ELOBI NKOLO.” Pe nalobaki: “Na lolenge wana, bapesi basi ndingisa ya kovoté. Pe ntango basali bongo, basalaki moko na makambo ya nsoni koleka, oyo ekólo oyo esálá naino te.” Pe nalobaki: “Mokolo moko, bakofuta yango.” Pe bafuti yango, na vote oyo euti koleka. Bango bato bavoté ye, basi.

⁶⁷ Pe bino, bato moindo ya motuya, na Súdi, ndenge boivotaki! Bókoloba: “Ozali na ntina ya koloba yango na eteyelo te.” Oh, iyo, nazali na yango, ezali Liloba na Nzambe! Pe litóno ya makila ya—ya Abraham Lincoln, moto oyo apesaki bino bonsomi, ezali kuna na musée wana, likolo na robe ya mwasi moko, kasi bino boteki droit na bino ya bokulútu. Nsóni na bino.

⁶⁸ Pe bino baoyo, mpo na ba-politik, bobele mpo bozali ba-Démocrate malamú, boivotaki eloko ya ndenge wana, bosili koteka droit na bino ya bokulútu ya kozala ba-Américain pe Baklisto, mpo na kopesa yango na mwasi ya ndumba oyo asalaki ete tókima kino na ekólo oyo, pe yango nde esalaki ete tózala oyo tozalaki. Bomoni ndenge mwasi yango akoti? Na pete mpenza, na lolenge ete sikawa afandi na ngwende. Ya solo mpenza! Ngwende ya Maison Blanche.

⁶⁹ Bótala malamú! Asili. . . Bomonaki mokolo wana na ntina na biteyelo ya ba-Katoliko ná biteyelo ya ba-Protestant? Azali kosunga biteyelo ya ba-Katoliko kasi oyo ya ba-Protestant te. Bomoni? Oh, ndeko! Bótala mbonge ya makambo oyo ezali koya sikawa. Bótala, pe ntango basalaki bongo, bótala likambo oyo esalemaki. Masumu nyonso oyo ezali kofúluka. Ekómi na esika moko boye pe ememi ekólo na esika oyo ezali kotenga-tenga.

⁷⁰ Eleki mwa mibu, ntango bazalaki na...ntango ba-Pantekotiste babandaki, ebikisaki ekólo eleki mwa mibu, ntango Al Smith alukaki kokóma mokonzi. Amerika eyebaki eloko nini oyo ezalaki malamú to te na ntango wana. Kasi ba-Pantekotiste bakómi mpenza na makambo ya mokili na lolenge ete yango ekoti mpenza na kati pe bateki droit na bango ya Baklisto, na politik, pe batii politikí liboso na Biblia. Oh! la la!

⁷¹ Sikawa, bózela moke, pe bokomona ndenge ekosuka. Sikawa, tomoni ndenge basalaki pe makambo oyo basalaki, tomoni ete ekokani mpenza na oyo ezali awa, lisumu na ngámbo nyonso. Yezabele aye, alokaki bato nyonso. Pe bótala, sukasuka, abandi kotongela Bála batempelo ya minene. Boye te? Pe banganganzambe ya Bála basopanaki ebele kuna na esika yango kouta bipai na bipai, pe babandi kokótisa losambo ya Bála na mboka mobimba.

⁷² Bótala ndenge basalaki, bótala ndenge bakotaki malembe-malembe. Bobele makambo oyo basalaki, bótala epai bakómi lelo. Bótala ndenge Bokatoliko ezali kovimba, kovimba, kovimba; bazali kokota na nzela ya mabála, bazali kobuka oyo, mpenza ndenge Daniele alobaki ete bakosala. Ebendé ná potopóto ekosangana te, kasi bazali kosangisa mimboto na bango bamoko na bamosusu, kobukaká. Elenge mwasi nyonso ya Protestant oyo abali elenge mobali ya Katoliko, asengeli kobókola bana na ye na Bokatoliko. Nyonso ndenge wana, kobalana, kosangana-sangana, na ndenge wana kino ete ekómi na esika oyo États-Unis mobimba etondi na bango lokola bankusú.

⁷³ Tokosala nini, biso lokola ba-missionnaire, tozali kokende mosika mpo na kokangola bato na Amérique du Sud pe na bisika nyonso na mokili, Tommy Osborn ná bamosusu, tozali koluka kobimisa bato na bopakano wana, pe bango bakoki kotalisa pe biso mosapi ete biso nde toponaki mokonzi na biso, pe ezali kaka ndenge moko. E, Nzambe. Eloko nini—eloko nini yango ekokómela mokili oyo? Esengelaki koningisa moto nyonso oyo azali awa. Tokopesa eyano nini? Missionnaire akoloba nini ntango balobi: “Bozali koya awa mpo na kokangola biso na likambo oyo, kasi bato na bino moko batye bobele eloko ya ndenge moko kuna na bokonzi, na ngwende”? Ndenge nini toko...Nini...

⁷⁴ Bótala lisusu na ba búku ya histoire, bózonga sima mpo bómona soki e—soki ezali mpenza libanda na mobeko likonzí te mpo na likambo yango kosalema. Balingaki kosala yango te na mibu eleki kasi, bomoni, toteki ba-droit na biso ya Baklisto na politik, pe na lolenge wana nde zabolo amíkotisi malembe-malembe. Akaba azalaki bobele ntóma ya Yezabele. Yango nde nyonso oyo ekozala, bobele ntóma. Akosala yango ye moko te, kasi systéme oyo ezali sima na ye nde ekokotisa ye kati na yango. Ya solo mpenza! Sosólá mpenza yo Moklisto. Lamúká, ntango

ekómi mosika, koleka ndenge ozali kokanisa. Lolenge oyo tozali kati na yango, lolenge oyo bango bazalaki kati na yango, pe ndenge bango bamitikaki.

⁷⁵ Motema ya bolingo ya Nzambe esengelaki mpenza kogánga, pe kolela, ntango Azalaki komona ba-missionnaire na Ye. Akómisaki bango ndakisa, bikólo nyonso ezalaki koya, kouta bipai na bipai, mpo Nzambe apámbolaki bango, bato bazalaki komona bango kati na bomoko. Na molimo, bazalaki kosalela Nzambe. Na sima, kokanisa ete A—Azalaki na mposa makasi ya komona bango kozonga na bolingo na bango ya ebandeli pe kosala oyo ezalaki sembo, kasi bakobaki se kokende mosika, mosika, mosika, kino ete na suka Yezabele akotaki. Yango mpenza nde likambo biso tosalí. Tokei mosika ya mibeko ya Klisito. Ntango Nzambe atindaki batei na Ye na ekólo mobimba, bateyaki bosantu, (ba-Pèlerin de la Sainteté, ba-Nazaréen, ba-Pantekotiste): “Bózonga epai na Nzambe! Bózonga epai na Nzambe!”

⁷⁶ Pe mangomba ya kala mpenza oyo esilá kofanda, bazalaki bobele koseka pe kotiola. Bandimi mingi ya makambo ya mikolo oyo, ee, bazalaki kokweisa makambo nyonso oyo bato wana bazalaki kosala pe bazalaki koloba ete “Ezalaki makambo ya zabolo.” Esalaki nini? Lingómbá ebandaki koyoka yango, bato mingi koleka babandaki koyoka. Yambo ete boyeba yango ekomi: “Soki mwasi Mokatoliko akoki kolata biloko ya boye, mwasi Protestant pe akoki kolata yango. Soki lingómbá Katoliko ekoki kosala *boye*, lingómbá ya Protestant pe ekoki kosala yango. Na bongo soki ba-Metodiste bakoki kosala yango, bongo ba-Batiste? Na bongo, soki ba-Batiste bakoki kosala yango, bongo ba-Pantekotiste?”

⁷⁷ Bomoni, kuna nde epai ba-système oyo esalemi na bato ekokotisa bino. Aleluya! Ya solo. Yango wana natelemelaka yango, ezali mpo Liloba na Nzambe etelemeli yango. Ba-système oyo esalemi na bato: Nzambe atelemeli yango, Liloba na Ye etelemeli yango, basakoli na Ye bakotelemela yango, basali na Ye ya solo bakotelemela yango, Baoyo nyonso babótámi na Molimo ya Nzambe bakotelemela yango.

⁷⁸ Bótala ndenge Yisalaele ekómaki, ndenge bamemamaki na loyengé, kino ete na suka Yezabele ayaki. Bótala ndenge Amerika ekómaki, pe bamemamaki na loyengé ya mokili, kino ete na suka Yezabele amataki na ngwende. Ya solo. Sikawa, Yezabele mpenza moto azalaki na ngwende ya Ezipito. . . to, na ngwende ya Yisalaele te, kasi ye moto azalaki mokonzi mpenza na sima ya ngwende. Pe bokonzi ya Katoliko efandi na ngwende ya États-Unis te, kasi ye azali système oyo ezali sima na yango, mpo abalá ye. Pe Biblia elobi ete, na ekólo oyo, bakosala “elílingí oyo *ekokani* na nyama.”

⁷⁹ Oh, ndeko mobali, ndeko mwasi, likambo nini? Ee, na—nayebi likambo yango. Biblia elobi ete bakokóma na eleko oyo ya Laodikia, pe tokómi nde wana. Okoki koyina ngai sikawa, kasi mokolo moko okoyina ngai te ntango okomona Solo. Okoki koboya kondimela ngai, otelemi, otuti makolo pe obimi libanda na ndako oyo, yango ekotalisa bobele kozanga boyebi na yo. Kasi mokolo moko okoyeba, mokolo moko okokóma na mposa makasi pe okoyeba ete ezali Solo! Nalobi Yango na Nkombo na Nkolo! Nazali komitia na esika oyo ete bakoboma ngai, oyo sukasuka ekomema ngai na nkunda. Nakozala motatoli kino liwa na ngai, soki Nzambe asungi ngai. Ya solo.

⁸⁰ Bótala lolenge oyo tokómi na yango, lelo, makambo nyonso ezali kokóba na lolenge wana. Na Yisalaele, ndenge Akaba asalaki, ntóma ya Yezabele, mpo azal- . . . azalaki mobali na ye. Amerika, mokambi na biso, ndenge nini. . . Boyebi ete mokambi na biso azalaki mozui? Bato boni bayebi yango? Moto na bamilió ebele. Moto moko ayebisaki ngai, na zulunále moko, to na radio to na télévion, to na eloko moko boye, ete Jack Benny to moto moko boye asalaki . . . nabanzi ete ezalaki nde, Ernie Ford. Moto moko alobaki ete “Tata na ye moto asungaki ye mpo ázua bitúka mibale oyo ezalaki ya ye te.” Penepene na nyonso pe ezali ya ye. Azuaki yango ndenge nini? Mbongo yango eyaki ndenge nini? Na nzela ya mombongo na nkúkú ya whisky, ná lotoko. Yango wana akitisaki mpáko ya whisky pe ya biloko ya ndenge wana. Yango nde ekómisaki ye mozui. Eloko mpenza oyo ekwéisá ekólo na biso, eloko mpenza oyo ebébísá makanisi ya bato na biso, eloko oyo ekómísá bana na biso ya mibali balángwi masanga, pe bana na biso ya basi bandumba, mbongo na yango nde ekómísá ye mozui.

⁸¹ Eloko moko oyo, système wana ya kala ya Yezabele, eloko moko oyo enyokolaki bato na biso, eloko moko oyo ekimisaki bango (na makambo ya Roma), oyo etumbaki bango, oyo ebendaki bango maboko ná makolo kino bákúfa, pe oyo esalaki bango makambo ya ndenge na ndenge, bobele makila moko wana ya ba-martyr (ndenge Biblia elobi) nde ezali kati na ye! Bango wana, babalani elongo. Pe biso ba-Américain tozali kokoba na kotenga-tenga: “Oh, ee, babakiseli biso mwa ba-dollars pe tozali komisepelisa na biso. Tozali na biso malamú koleka bikolo nyonso oyo etikali.” Kasi, ndeko, yo zela kaka mwa moke.

⁸² Tózua yango sikoyo makomi moko na moko, na miníti moke oyo ekolanda, tótala makambo nini esalemaki.

⁸³ Batei balandi bango, batósi bango, batamboli elongo na bango, système mobimba. Système mobimba ya bana ya Yisalaele ezalaki kotambola elongo na Yezabele. Bazalaki na lolenge ya libanda, iyo. Pe Biblia elobi na biso te ete na ntango ya suka, tokozala na “lolenge ya kosambela”? Masakoli nyonso ekokisami, ndeko, tokómi na suka! Na oyo etali ekólo, tokómi na suka! Na oyo etali molimo, tokómi na suka! Système nyonso

ekómi na suka na yango! Eloko oyo ezali koya ezali boyei ya Nkolo pe konétolama ya Lingómbá.

⁸⁴ Nzambe atindaki bilembo, bikamwa, ya ndenge na ndenge, Asalaki nyonso oyo Akokaki kosala, mpo na koluka kobenda bato, pe bazalaki ntango nyonso kokoba kozinda kati na yango. Bótala engumba oyo awa, bótala mboka oyo awa bipai na bipai, ezali na ba-Pantekotiste nkóto na nkóto; kasi lokola biso totelemi mpo na Solo, bango bazali wapi na mpokwa oyo? Ezali mpo ete moto moko ayebisaki bango ete básala eloko moko na mayangani oyo te. Mawa na bino, na mokano bo... Nzambe áyokela bino mawa, yango nde nyonso oyo nakoki koloba. Na ntango oyo bino Baklisto, bozangi mpiko esika oyo esengeli, bozali nde na bobangi na esika ete bolakisa mpiko. Ya solo! Eloko tosengeli kosala, ezali “koteya Nsango-malamu oyo ezali na míno ya kosua,” oyo ekokáta-kata eloko yango na biteni. Bolandi bobele nzela na bango, bongo bozali komituna mpo na nini tozali kopámela yango. Na sima, bomoni, bakómi “kokima biso.” Nazelaka yango, nasengeli kozela yango.

⁸⁵ Makambo oyo nyonso ekobaki kosalema na Yisalaele. Sukasuka, mokolo moko, kouta kuna na esóbé, mobange mobali moko ya poil ebélé na nzoto mobimba ayaki, Eliya Motisíbi. Atikálá koyela na nzela ya ebongiseli moko boye te, autaki na esóbé! Azalaki na eloko moko te ya kosala na bango. Azalaki mosakoli ya Yawe. Ndeko, aningisaki mpenza eloko nyonso oyo esimbaki bokonzi wana ya Yezabele. Bato bayinaki ye. Bayokanaki na ye ata moke te, bóndimela ngai. Biblia nde elobi bongo. Na ntembe te. Ba-Yezabele yango ya bilongi bapakólá-pakólá, akomisaki bilongi na bango “motane” na nkanda, nabanzi. Atiaki epasola na mosisá ya nzete lokola Yoane asalaki, mwa biteni ya nzete na yango ezalaki kokweya epai elingi, kasi ye akotisaki kaka epasola na kati na yango. Aningisaki ekólo mobimba, atalisaki bango ete bazalaki na libunga, pe koluka kobenga bango ete bázonga epai na Nzambe ya solo ya bomoi, pe kozonga na Liloba na Ye, na esika ya kosambela oyo ya Yezabele.

⁸⁶ Basalaki nini? Bayambaki ye? Bayinaki ye! Kasi Liloba na ye esakolamaki ata bongo, mpo azalaki na YANGO ELOBI NKOLO! Nzambe azalaki kosala elongo na ye, pe Atalisaki ete azalaki mosakoli oyo apakolami, mpo makambo oyo azalaki koloba ezalaki kokokisama. Pe nyonso oyo azalaki kosala ezalaki kotalisa polele ete azalaki mosakoli ya Nzambe. Kasi ata bongo balingaki kondima Yango te, mpo azalaki kopanza bisika na bango ya masano. Azalaki koyebisa bango ete bazalaki na libunga. Akaba azalaki motomboki. Ya solo! Pe bótala, bandimelaki ye te, kasi ateyaki Yango ata bongo. Motei moko te ayokanaki na ye, alobaki: “Natikali bobele ngai moko, Nkolo. Tala bango, baboyi ata... moko, ata moko te alingi koyoka.” Kasi azalaki na etíndá ya kosala, pe asalaki yango. Azalaki na Liloba na Nkolo, YANGO ELOBI NKOLO! Pe apámelaki ekólo,

apámelaki lingómbá, apámelaki biloko nyonso oyo ezalaki kuna, pe Nzambe azalaki na ye!

⁸⁷ Tozali na elaká moko, na ntango ya suka, ete akoya lisusu na ekólo oyo pe. Nayebi ete, Yesu, ntango . . . na Matai 17, ntango batunaki Ye: “Mpo na nini bakomeli balobaka ete: ‘Eliya . . .?’”

⁸⁸ Bótala malamú eyano na Ye: “Ezali ya solo ete Eliya asengeli koya liboso,” na ntango eleki, sikaw- . . . na ntango ekoya. Kasi na sima Atángaki Yoane lokola ndakisa. Yoane azalaki Malaki 4 te. Yoane azalaki Malaki 3: “Tala, Natindi motindami liboso na Ngai, mpo na kobongisa nzela.”

⁸⁹ Na Malaki 4, Alobaki: “Liboso ete mokolo monene pe ya nsómo ya Yawe éya, oyo mokili mobimba ekozika lokola matíti; liboso na mokolo yango, Nakotinda Eliya.”

⁹⁰ Pe ezalaki Yoane te, mpo Nkolo atumbaki mokili te ntango Yoane ayaki. Pe soki botali malamú, pe na mokapo ya suka, na molongo ya suka, Alobaki: “Pe ye . . .” (bótala malamú: *ye*, azali kolobela) “. . . akozongisa mitema ya batata epai ya bana, *pe* mitema ya bana epai ya batata.”

⁹¹ Sikawa bótala malamú! Yoane ya liboso ayaki, Eliya ya liboso, asalaki nini? Ayaki pe ateyaki Nsango moko, azongisaki mitema makasi ya ba-orthodoxe ya kala na kondima ya lingómbá elenge, ya bana. Kasi ntango Eliya oyo alandi ayei, na ntango ya suka, asengeli kozonga mpo na komema mitema ya-ya batata . . . mitema ya bana, kútu, pe kozongisa yango na Kondima ya batata ya Pantekote. Bomoni bokeseni? Akozala moko na *baoyo babengi ba* te, oyo tozali na bango lelo, akozonga mbala moko na Misala 2 pe akobanda obele wana. Akoteya Nsango-malamú oyo esangisami te, akoloba bobele makambo oyo Petelo alobaki na Mokolo ya Pantekote, mpamba te makambo alobaki na Pantekote, etatolami na Makomi nyonso oyo etikali. Ntango Eliya akoya, akosangana elongo na ebongiseli moko boye te. Akoyina basi lokola Eliya, lokola . . . to basi oyo ya bomoi mabe, bobele lokola Yoane asalaki. Akolinga esóbé, lokola bango mpenza. Akosala maseki te. Tozali kozela ete áya. Akoya! Nzambe nde alobaki ete akoya, pe akozala awa!

⁹² Nandimi ete, soki eloko moko ezali, Nsango oyo tozali na yango lelo yango nde ekoya liboso na boyei monene na ye. Iyo, misie! Azali na nzela, asilá kobotama. Lokola Eliya, oyo abimaki na esóbé na mpwasa, akomitalisa na esika moko boye. Akoteya Misala 2. Akozongisa Kondima ya kala ya batata ya Pantekote mbala moko na . . . kondima ya bana oyo ya ba-Pantekotiste oyo, mbala moko na Kondima ya batata ya Pantekote. Akozonga mbala moko na Misala 2, na Misala 2:38, pe na biteni nyonso. Akoteya Nsango-malamú ya solo, oyo esangisami te. Akozala na ntina ya Yezabele ná système na ye te. Akozala mosali na Nzambe. Ya solo mpenza! Biblia elobi ete akoya. Akosakola pe akoteya Nsango na ye polele liboso ya ba-Yezabele oyo, bobele

ndenge Eliya asalaki na ebandeli epai na Yisalaele. Bakoyina ye! Bakoyokana na ye te. Te, te. Akoya! Nzambe nde alakaki yango, pe akokota na mosala. Ako—akoteya Lingómbá oyo Eponámá ndenge Elobi ete akosala, akoningisa Moponami wana, akoningisa yango mpo na kolongola makambo ya nzoto, ya—ya mokili pe nyonso wana, akoningisa yango mpo éfanda malamumu, akopetola yango, akosangisa Lingómbá, libota moko.

⁹³ Nayebi ete bókoloba: “Ezali nde ebongiseli na ngai.” Ndeko, ozali na libungá! Yoane ayaki lokola système ya moto bobele moko mpo na kotalisa bobele Moto Moko: Yesu Klisto. Pe Eliya yango akozala système moko boye te, ekozala nde moto, Yesu moto alobaki bongo. Ekozala moto moko oyo apakolami na Molimo Mosantu. Pe akotalisa banzambe misato to minei te, akotalisa bobele Moko: Nkolo Yesu Klisto, mpo Nsango na ye ekoningsa bana ya ba-Pantekotiste mpo na kozongisa bango na Kondima ya batata lisusu.

⁹⁴ Kanisá lisusu, ndeko, soki nazali koloba makambo oyo mpo na kozala mabe, wana nasengeli kokende na etumbelo. Nazali koyebisa bino: “YANGO ELOBI NKOLO!” Soki Nzambe atalolaki te ete nayebisaki bino Solo, na ekólo mobimba, na mokili mobimba, na bongo boyebisa ngai epai libunga ezalaki. Nazali koyebisa bino Solo! Bózonga epai na Nzambe, noki-noki! Bóbima na ba-système wana, mpo Biblia elobi, na Buku ya Emoniseli, ete bokitani ya bokonzi ya Katoliko ya Roma ezali “mwasi ya ndumba”, pe ete azali “mama ya bana-basi ya pité”. Ezali nini? Mangomba, ba-système.

⁹⁵ Bongo lingómbá Metodiste, lingómbá Luthérien, euté wapi? Ba-Metodiste, ba-Batiste, bibongiseli nyonso wana euté wapi? Nzambe atikála kokómisa lingómbá moko ebongiseli te. Lingómbá Katoliko elobaka ete babandaki kuna, ete “Yesu moto akómisaki lingómbá yango ebongiseli.” Bólakisa ngai—bólakisa ngai epai yango ekomami na histoire, to epai yango ekomami na Biblia. Ebongiseli ata moko te etikálá kosalema na mibu nkama misato na motoba, sima na liwa ya ntóma ya suka, sima na yango nde basalaki Likita ya Nicée, pe basalaki ebongiseli. Pe ntango Luther abimaki . . . azalaki moto monene ya Nzambe, kasi bobele ntango ye akendeki, mwa etóna ya bato yango bakendeki kosala ebongiseli mosusu. Na sima Molimo Mosantu ebimaki pe ekitaki likolo na John Wesley, akómisaki yango ebongiseli te, kasi ntango akendeki, na sima bakómaki ebongiseli. Na sima Molimo Mosantu eyaki elongo na ba-Pantekotiste, pe bango babimaki epai ya ba-Metodiste. Pe likambo nini ekomaki? Boye *bango* bakómi ebongiseli.

⁹⁶ Kasi système moko ya moto moko ekoya ná nguya pe na epakweli ya Eliya, mpo na kokokisa lisakoli. Aleluya! Akoningisa yango. Pe, bómikanisela, apesaki bango masakoli sima na masakoli, pe ayebisaki bango makambo ya ndenge na ndenge, pe Nzambe azalaki kosala elongo na ye. Kasi Nsango

na ye ya suka ezalaki mpámélá mpo na Maison Blanche. Ah-ah. Ntango Yoane ayaki, Nsango na ye ya suka ezalaki mpámélá mpo na Maison Blanche ya eleko wana. Nsango ya suka ya Eliya, ntango azalaki kokita nzela na ntongo wana, sima na ye kouta kozala Liboso na Nzambe kuna, akamataki nzela wana, ná poil na nzoto mobimba, libandi na ye ékongenga, mandefu na ye ékongana na mopepe, miso wana ya mike ezalaki kongenga na nkembo ya Nzambe. Língénda na loboko na ye, pe azalaki kotambola na bobáangi te. Azali kosala nini? Autaki na Samalia azalaki kokende mbala moko kino na Maison Blanche, pe alobaki: “YANGO ELOBI NKOLO!” Abangaki eloko moko te. Mangomba eboyaki ye, bato baboyaki ye, bongo sikawa azali kopesa mpámélá na ye ya suka, mpo na Maison Blanche.

⁹⁷ Bongo likambo nini esalemaki sima na yango? Bóyoka! Sima na mpámélá wana, mongongo na ye efandaki kimia, moto moko ayokaki ye lisusu te. Nzambe abendaki ye pembeni, Alobaki: “Eliya, osili kosala ete Nsango na yo éyebana na Yisalaele mobimba, bayebi Yango. Sikawa yaka awa na esóbé, zalá mosika na bango, kabwáná na bango, mpo Nalingi násala likambo moko. Nakolakisa bango eloko nini esálemaka sima ya kobwaka Nsango na Ngai.” Eloko nini eyaki? Etumba, nzala, bozángi.

⁹⁸ YANGO ELOBI MOLIMO MOSANTU: “Bótala malamau makambo oyo ékoya! Bótala malamau makambo oyo ekolanda! Nzala ekotaki, nzala *ekozala!*” Oh, ntango mosusu ya lípa te, kasi ya koyoka Liloba na Nzambe pe Solo na Ye. Mangomba nyonso bakoyokana pe bakokende kokota mbala moko kati na yango kaka bongo, bobele lokola ete basilá komelama na yango.

⁹⁹ Eliya asalaki nini? Amonaki liziba moko na nkúku, mosika kuna likolo na ngomba, epai azuaki Mai ya Bomo, bimoniseli ya Nzambe, oyo Nzambe apesaki ye wana efandaki ye likolo kuna na nse ya nguya ya Nzambe. Bimoniseli yango ezalaki mwa liziba ya nkúku, wana bato mosusu bazalaki kokufa nzala. Tika ete Nzambe ápámbola basali na Ye (biyángángá wana), bazalaki komemela ye biloko ya kolia, wana azalaki mosika na bato. Pe bango bazalaki kuna na nse, bazalaki na nzala ya kolamuka, komona makambo ya ndenge na ndenge oyo ezalaki kosalema. [Maloba mazangi na eteni oyo ya bande—N.D.E.] “Tozali lisusu koyoka nsango ya kolamuka na ye te. . . Mobange oyo apámelaka bibongiseli na biso ntango nyonso azali wapi? Azali wapi sikawa?” Bayebaki te. Amibendaki epai ya Nzambe, na esika moko boye, epai bazalaki lisusu koyoka mongongo na ye te. Na ntango wana nde babandaki komona makambo.

¹⁰⁰ Ntango Nzambe atindi Nsango pe Asakoli Yango epai na bato, pe bango bayambi Yango te, na ntango yango Akolongola mosali na Ye pe Akotinda bitúmbu na Ye: nzala, liwa (na molimo, pe na nzoto). Talá ndenge ngelele ekoya, ndeko. Bokanisi ete bosili komona likambo, bózela bobele mwa moke. Bomoni naino eloko te. Bokanisi ete bozali kokufa na mposa ya kolamuka

moko malamu ya molimo, bózela bobele mwa moke. Bózela kaka, bokoyoka mposa makasi pe bokolela mpo na koyoka Liloba na Nzambe. Biblia nde elobi bongo! “Nzala ekoya na ntango ya suka,” mosakoli alobaki, “ekozala bobele ya lípa pe ya mai te, kasi ya koyoka Liloba na Nzambe oyo ya solo.” Kasi mongongo yango ekofanda kimia, na esika moko boye kati na esóbé, ebómbami.

¹⁰¹ Apesaki mitindo na biyángángá, basáli na Ye. Bandeke yango bápámbolama, basáli na Ye, oyo babatelaki mongongo ya—ya Eliya na bomoi, na ntango oyo a—azalaki ya kobómbama mosika na lingómbá. Biyángángá ezalaki komemela ye mosuni ná lípa na ntongo, pe mosuni ná lípa na mpokwa, pe azalaki komela mai ya liziba ya moke wana, na ntango oyo bato mosusu kuna bazangaki bilei pe mai ya molimo.

¹⁰² Bongo mokolo moko, wana lisumu esilaki kobebisa mpenza, pe Nzambe asalaki ete bato bákweya na mabólongo. . . Yezabele azuaki nyonso, abotolaki nyonso, pe akosala yango lisusu! Ezali YANGO ELOBI BIBLIA MOSANTU YA NZAMBE: “akosala yango lisusu.” Afandi sikawa na ngwendé, sima na ntóma; azali kosala na yango ndenge alingi, moto moko te akopekisa ye. Ya solo mpenza, moto moko te akopekisa ye sikawa, mpo biloko oyo bakokaki kozua na bitónza ya basambeli te, bakotisi yango—kotisi yango nyonso na nzela ya politik, pe kuna nde basali yango. Ah-ha, yango mpenza nde eloko oyo basali. Elingi koloba, na politik bakoboya koyokana pe yango nde ekomema na elembo na nyama, ekozanga kosalema te, kaka ndenge natelemi awa, bomoni, ndenge Biblia elobi.

¹⁰³ Nayebi ete ntango epusani, nakosala noki. Esengeli nábakisa likambo moko ya suka, soki Nkolo alingi.

¹⁰⁴ Bótala malamu! Eliya atikalaki kuna kino ntango Nzambe atindaki ye epai mosusu. Asalisaki mayangani ya kolamuka te. Atelemelaki eloko moko te na mateya na ye. Azalaki kaka kuna, bobele ye ná Nzambe, kuna na esóbé, mpo azalaki moto ya esóbé. Akólaki na esóbé. Yoane pe akólaki na esóbé.

¹⁰⁵ Akendeke na esóbé ye moko elongo ná Nzambe, amemamaki mosika na lingómbá, sima na ye kopesa Nsango na ye. Pe lingómbá eboyaki Yango, eboyaki Yango. Pe sukasuka bibongiseli elingaki kosala eloko moko te, na yango esengelaki ete ábima. Nzambe alongolaki ye na miso ya bato, Amemaki ye na esóbé, Alobaki: “Yaka na yo awa, bakoyoka lisusu te. Yaka, sima Nakokweisa bitúmbu na Ngai likolo na bango.” Oh, iyo, akozala awa moko na mikolo oyo, bino bófungola miso.

¹⁰⁶ Na bongo, sima na mikolo ya lisakoli na ye, likambo nini esalemaki? Lingómbá elembaki makasi, nsómo monene ya Yezabele, abótolaki yango nyonso mpo na ye moko, pe amelaki yango nyonso. Abótolaki yango nyonso, pe atongaki banzambe ya bikeko pe biloko mosusu nyonso.

107 Kasi, mokolo moko, Nzambe abengaki ye ábima lisusu! Ye wana abimi. Bóyoka malamú sikawa, pe bókangela ngai nkanda te. Nazali koloba: “YANGO ELOBI NKOLO!” Ntango abimaki, Nzambe asalaki nini? Atindaki ye epai ya mwasi moko akúfélé mobali. Na kala azaláká na—na mobali oyo azalaki kokonza ye na nko, kasi mobali yango asengelaki kokufa mpo ye ákángolama, mpo ákoka kondima Liloba ya mosakoli. Bomoni yango? Azaláká na mobali oyo azalaki komema ye na banzela kílí-kili, na moko na biteyelo oyo ezalaki kuna. Kasi na ntango ya bokauki monene wana, amelamaki, liwa ekamataki ye. Akangamaki lisusu na ebongiseli moko te, na bongo abelemaki sikawa mpo na koyoka Liloba ya Nkolo. Mwasi, elingi koloba Lingómbá; mwasi oyo mobali na ye (ebongiseli) asilaki kokufa, pe ye moko, azalaki kondima te ete akozala lisusu na bomoi. Pe Nzambe alobaki: “Kende epai na ye sikawa, akoyoka yo, Napesi ye mítíndo.”

108 Oh, mbala mosusu tokanisaka, bino etóngá moke oyo bozali na bosembo mingi pe oyo bosalaka nyonso oyo bokoki kosala mpo na kosalisa mayangani, mpo na koluka kotalisa na bato ete mitema na bino ezali sembo pe bolingi ete bámitia na molongo, bokanisaka ete bozali konyokwama. Kasi, bóbosana te, liso ya Nzambe ezali likolo na bino! Bolingi Ye, nayebi ete bolingi Ye, soki te, bolingaki kozala awa te, bolingaki koya na eloko ya boye te. Liso ya Nzambe ezali likolo na bino. Iyo!

109 Pe ntango esalemi, mobali na ye akufaki, ebongiseli na ye ekufaki, boye abelemaki sikawa mpo na koyoka Liloba ya mosakoli. Na bongo ntango mosakoli akómaki na ekuke pe asengaki ye mwa—mwa mai, akendekei kozua yango. Bongo alobaki: “Memélé ngai mwa farine.”

110 Abalukaki pe alobaki: “Yawe azali na bomoi, natikali bobele na mwa ndambo oyo ekoki.”

111 Sikawa, ezalaki lokola ete atindamaki mpo ázua mwa ndambo oyo azalaki na yango, kasi ezalaki nde mpo na kopesa ye. Lokola abelemaki mpo na kopesa oyo azalaki na yango mpo na kosunga Liloba, Nzambe aleisaki ye. Pe soki obelemi mpo na kopesa ndambo ya Molimo oyo ozali na yango, ndambo ya Molimo oyo Nzambe apésá yo, mpo na kosunga Liloba, na bongo Nzambe akobatela yo na bomoi. Aleluya! Oh, nkembo na Nzambe! Bozali komona yango, losambo? Bókanisa te ete nabeli liboma, nabeli liboma te. Kasi oyo ozali na yango, mwa ndambo oyo ondimeli na yango Nzambe, kondima oyo ozali na yango, tia yango na Liloba, na ebongiseli te! Tia yango na Liloba na Nzambe, Akobatela yo na bomoi.

112 Na ntango wana abelemaki, mpo liboso akokaki kobeleva te, mpamba te balingaki kopesa ye nzela te. Kasi sikawa abelemi. Akoyamba yango? Nzambe atindelaki ye mosakoli. Akoyamba Liloba na ye? Akoyamba mosakoli oyo? Iyo, ayambaki ye. Pe

ayebisaki ye, alobaki: “Sikawa, mwa bomoi oyo ozali na yango, tia yango awa, memela ngai yango liboso.” Pe likambo nini esalemaki? Wana bato nyonso oyo batikali bakomaki kolemba nzoto pe kokufa na nzala, ye ná bana na ye, ná libota na ye, bango nyonso bazalaki kolia malamumu mbala misato na mokolo, emoniseli ya Nzambe mpo na Liloba. Nabanzi ete bozali komona yango, baninga.

¹¹³ Likambo nini esalemaki? Atikalaki kuna kino ntango nzala esilaki, azalaki kofanda epai ya mwasi yango (Lingómbá yango) oyo ayambaki ye pe andimaki Liloba na ye. Pe abatelaki bomoi ya mwasi yango (abatelaki bomoi ya Lingómbá) na nzela na Liloba ya Nkolo, mpo alobaki “YANGO ELOBI NKOLO.”

¹¹⁴ Sikawa, tozali na ntango ya kosilisa lisolo yango te, boyebi, ndenge asengelaki kokóma kino na kowélana oyo esukisaki likambo ná Bála. Akosala yango, moko na mikolo oyo, bómitungisa te. Ntango akoya na mpíko nyonso uta na esóbé wana, bójala likambo oyo ekosalema.

¹¹⁵ Likambo nini esalemaki? Na bongo, mobange Eliya, mosakoli malamumu pe mosali ya solo ya Nzambe, ntango akómaki na suka ya nzela na ye, Nzambe ayebisaki ye, mokolo moko, Alobaki: “Eliya, osili koteya ntango molai sikawa. Obundisi Yezabele ná bipakólá-pakola na ye, pe nyonso wana, na lolenge ete olembi yango.” Alobaki: “Yaka na Yaladene!” Pe ye wana akei, akómaki na Yaladene. Kuna ebale yango ya potopóto ezalaki kotiola kuna, ná mai na yango ya mpio pe malili, oyo moto nyonso asengeli kokutana na yango: Yaladene, liwa.

¹¹⁶ Kasi ntango mosali monene ya Nzambe wana azalaki kokende na Yaladene, ná mwana na ye azalaki kotambola pembeni na ye, mwana na ye ya Nsango-malamumu. . . Oh, iyo, azalaki mwana na ye: “Tata na ngai, tata na ngai, makálo ya Yisalaele ná babuti na yango.” Ntango ye ná mwana na ye bazalaki kotambola loboko na loboko kino na Yaladene, azalaki kotala ndenge papa na ye azalaki kokende, na ntongo wana.

¹¹⁷ Ntango akómaki na Yaladene, azuaki elamba ya nguya oyo ezalaki na mapeka na ye, alobaki: “Liwa, okoki kosala ngai eloko moko te.” Pe abetaki Yaladene: “Longwa na nzela, nazali kokatisa na ntongo oyo.” Likambo nini esalemaki? Ezongaki sima pe ekaukaki lokola putulú. Eloko nini mobange mosakoli yango azalaki kosala? Azalaki kotala na ngámbo mosusu ya Yaladene, ayebaki ete likálo moko ezalaki kozela ye kuna ná bampúnda. Azalaki kozonga na ndako, mosala na ye esilaki. Mwana na ye ya Nsango-malamumu asengelaki kozua esika na ye.

¹¹⁸ Mokolo mosusu wana, nazalaki kozonga na ndako, kouta na Westi. Eyeli ngai na makanisi. Nafungolaki radio (esengelaki natambuisa motuka mikolo misato, ba-kilometre nkóto misato na nkama mwambe na ntuku motoba na mibale, ngai moko). Nafungolaki radio pe na. . . nazalaki koyoka banzembo ya

Nzambe uta na engumba ya Del Rio, na Texas. Mobali moko azalaki kobeta lisolo na ntina na mobange moko, ya moindo, ya mobali. Akómaki pene na liwa pe asengelaki kokoma na ebale, alobaki: “Mapápa ya wólo oyo nakolata, mpo na kotambola na babalabala ya wólo.” Moto moindo yango azalaki motei bomoi na ye mobimba, pe libóndisi moko kaka oyo azalaki na yango, oyo akokaki kokanisa, ezalaki mwa nzenze na ye oyo etiamaki na etutú. Afandaki likolo na mabóké minene ya coton pe azalaki kobeta banzembo, komipemisa na mosala na ye ya koteya, na mwa nzenze wana. Yango nde lolenge oyo azalaki na yango, mpo na kopema. Alobaki ete mobange ya mpunda oyo bakátá mokíla, oyo azaláká kokumba, akozala kuna ná likálo. Nazalaki kokanisa makambo wana. Alobaki: “Mapápa ya wólo oyo nakolata, mpo na kotambola na babalabala ya wólo.”

¹¹⁹ Ntango asilisaki koyemba, nakangaki radio. Pe nazalaki kokende, nasimbi volant. “Oh, ezali ya solo. Ngai pe nasengeli kokóma kuna. Eloko nini esilá kopesa ngai libóndisi? Nazuaka libóndisi na ngai wapi, na esóbé?” Nazali na mwa bondóki moko, likombo na yango. . . Namemaka yango na bokila, na eleko ya automne. Ezali Remington ya 270, modèle 721. Moto moko, ndeko mobali moko, nde akabelaki ngai yango, na Californie, eleki mibu ebele. Namemá yango na bokila mibu na mibu. Ndenge. . . ebóndisá ngai mingi mpenza, mpo na—nayebi ete ezali bondóki malamau ya bokila, pe yango nde libóndisi na ngai na esóbé.

¹²⁰ Na sima nakanisaki emononeli oyo namonaki. Ntango nakómaki kuna pe namonaki bato na ngai nyonso, nayokaki lokola kolela moko ya mpunda, pe mwa Prince na ngai (mwa mpunda na ngai) eyaki pe etiaki motó na yango na lipeka na ngai. Namilobelaki: “E iyo, moko na bantóngó oyo, ngai pe nakokóma, na Yaladene.” Pe mwa 270 oyo nazaláká ko. . . etiami na etutú. Natikali kosalela yango te, uta automne oyo eleki. “Mwa mpunda oyo nazaláká kokumba, Nzambe akokangisa yango na likálo na ngai, na ntongo wana ntango nakokóma na ebale.” Ekotelema kuna, na ngámbo ya ebale. Nzambe akotinda yango, namonaki yango mokolo wana na butu. Akokangama na likálo na ngai, moko na bantóngó oyo. Nakosila kokende, nakomata, nakoleka na kati ya mapata.

Tóbondela.

¹²¹ Oh, nguya na Nzambe oyo nakosepela na yango, wana nakotambola na babalabala ya wólo! Iyo, mwa bondóki ya kala oyo ezali na etutú sikawa, nakozala lisusu na ntina na yango te, na ntango wana. Nazali komituna ete, soki likálo na ngai eyei, soki mwa mpunda na ngai oyo namonaki na emononeli, akokangama na likálo na ngai, na ntongo wana, ntango nakokóma na ebale. Nazali na elikia ete akozala. Nalingi konetolama. Nalingi ete Lingómbá pe émata ndenge wana, nalingi ete ézala bongo mpo na moko moko na bino.

122 Olingi koyeba ntango okokóma na Yaladene? Okolinga kotika ba-système ya mbindo ya mokili oyo, mpo na koyamba Yesu Klisto lokola Mobikisi na yo? Soki ozali Moklisto te, okolinga kotombola loboko na yo mpo na koloba: “Bóndela mpo na ngai, Ndeko Branham. Ntango nakokóma na Yaladene, . . .”? Nzambe ápámbole yo. Nzambe ápámbole yo. “Ntango nakokóma na Yaladene, nalingi kozua nguya ya Molimo Mosantu oyo ezali likolo na ngai, kobeta mai ya malili wana, pe kokatisa na ngámbo.”

123 Ndenge nini bokoki kofanda, nse ya liteya ya boye, na epakweli ya Molimo Mosantu ya boye, na koyeba ete Molimo Mosantu azali koyebisa ngai makambo na bino, kasi botomboli maboko te? Elakisi ete ntango ya kokende na esóbé esi ebelemi! Moto moko akoki kozala, liboso ete tóbondela, moto mosusu? Bato mibale batomboli maboko; misato, Nzambe ápámbole yo, mwana na ngai ya mobali.

124 Tata na biso na Likolo! Bato misato; ekozala malamungu, Nkolo, soki bako—bakozala kuna, mokolo wana. Nabondeli ete bázala kuna, Nkolo. Basili kotombola maboko na bango mpo bandimisami ete ba-système ya mokili oyo ezali kokufa, pe kala mingi te mingongo ya Liloba na Nzambe ekokóma mpasi mpo na koyoka yango, Nzambe akolongola yango na lingómbá. Mogángo, mbéla ya Mobali na libala kala mingi te ekosuka, pe système ya Yezabele ekopekisa yango. Kasi bango balingi kozala na . . . kobika pembeni na liziba oyo ya nkúku, lokola Eliya, mpo bábatelama na ntango ya nzala. Nzambe, pesa bango Molimo Mosantu sikawa, tóndisa mitema na bango na esengo pe na kimia, pe sala ete bákanisaka Liloba na Nzambe ete bázala na bomoi sikawa pe na ntango oyo etikali, mpo na libela. Pámbole bango, Tata. Bazali baoyo ya Yo, na nzela na Yesu Klisto Nkolo na biso.

Wana togumbi mitó:

125 Bato oyo batombolaki maboko pe balingi koyamba Klisto, bokoki kotelema mwa moke, wana nazali kobondela bobele mpo na moko moko na bino? Bótelema kaka.

126 E Nzambe, nalóngi te? Ata bato misato oyo batombolaki maboko, bandimi na bango mpenza te kotelema mpo na koyamba eloko oyo mpenza bango basalaki. Nkolo Yesu, natiki nyonso na maboko na Yo. Natei Liloba na Yo, pe nakakolaki eloko moko te. Sikawa na—natikeli bango ndako oyo, Tata. Sala ndenge Olingi mpo na lingómbá pe mpo na mosali na Yo, nyonso ezali na maboko na Yo.

127 Tata, nasengi ete Óbikisa babúngi, Ótóndisa mitema ya nzala ná biloko ya malamungu, Ópésá Bomoi ya Seko na baoyo bazali na mposa, Ótelemisa basali na Yo mpo básakola Nsango, Ópesa lobiko na bato na bokono pe na bato na mawa, Ózua nkembo, mpo ngai moko namipesi elongo ná Liloba na Yo. Pe Ókoma

Mibeko na Yo na loboko na ngai, na motema na ngai, pe na makanisi na ngai, na nzela na Yesu Klisto Nkolo na biso. Amen.

Wana nakokóma na ebale, na suka ya mokolo,

Nakoyemba yango te.

Pe emonani lokola ete baninga na ngai nyonso bakosila kokende;

Moto moko akozela ngai mpo na kolakisa ngai nzela,

Nakosengela kokatisa Yaladene ngai moko te.

¹²⁸ Okabolaki bakálati ya mabondeli, Bill? Nazali koyoka nzoto kiló. Okabolaki nini lelo? B? Okabolaki pe ba-A, boye te? Malamu, benga bango. Ba-B liboso, moko kino. . . Kalati ya mabondeli B, motángo moko. Tokobondela mpo na bokono na bino. B, motángo moko, nani azali na yango? Kalati ya mabondeli B, motángo moko, moto moko kuna na suka mpenza. Yaka awa, madame. B, motángo mibale, tombola loboko. Mwasi wana? Motángo misato. B, motángo misato, okoki kotombola loboko, mpo námona esika yango. Misato? Motángo minei, B, motángo minei. B, motángo mitano. Okoki kotombola loboko, B, motángo mitano. Mobali wana? Malamu, motoba, nsambo, mwambe, libwa, zomi, zomi na moko, zomi na mibale, zomi na misato, zomi na minei, zomi na mitano. Ee, awa, ba-B nyonso kaka bátelema. Bobebe. . .

Mpo. . . [Maloba mazangi na eteni oyo ya bande—N.D.E.] . . . bakendeke na mokili mobimba, ba-missionnaire nyonso, na elanga, na bisika nyonso oyo bakoki kokende.

¹²⁹ Baoyo nyonso bazali na bakálati ya mabondeli B, bótelema, pe bóya kotelema awa kolandana na banimeró na bino.

Sikawa, oyo elandi ezalaki nini? A? Nani azali na kalati ya mabondeli A, moko? A, moko, ezali wapi? Na ntembe te ezali awa. A, moko? Ekabolamaki eleki mikolo mibale, to misato sikawa, boye ekoki kosalema ete bazali awa te. Bato nyonso oyo bazali na kalati ya mabondeli A, sikawa bósala molongo awa. Bókende kotelema kuna, pembeni na etutú, na limemia.

¹³⁰ Nalingi kosolola mwa moke, na bino baoyo bozangi bakálati ya mabondeli, liboso ete molongo yango ébanda.

¹³¹ Sikawa, bakálati ya mabondeli na bino, bósimba yango na maboko mpo bandeko bákoka kozua bakálati yango ya mabondeli. Bozalaki kozela, boyaki na ebandeli ya mpokwa, mpo na kozua kalati ya mabondeli, na bongo bozui makoki ya koya na molongo. Nalakaki bino, ete nakobondela mpo na bino. Sikawa nakomeka kokokisa elaka na ngai, na lisungi ya Nzambe.

¹³² Mwana mobali wana azali mwana na yo? Mwana kitoko mpenza. Limbisa ngai. Mwasi oyo azali ndakisa malamumu ya Américaine ya solosolo. Mwana na ye ya mobali, alati mwa

salopette ná veste ya nzela-nzela. Elenge mwasi na suki milai, alati malamumu. Nzambe ápámbole ye ná libota na ye, mobali na ye pe balingami na ye. Oyo wana nde USA ya solosolo, ya ki “Boklisto” etalisami mpenza na yango. Tika ete mboka na biso étikala bongo ntango molai! Limbisa ngai, madame, ndenge nalobi bongo, kasi ngai. . . mpo bato bámona ndenge Moklisto ya mwasi asengeli kozala, mpo na ngai; ína te, biloko ya ndenge wana te, bobele madame mpenza.

133 Nzambe ápámbole yo, Ndeko Sullivan.

134 *Monganga Monene*, soki bolingi.

Monganga Monene akómi pembeni sikawa,
Mokaboli na mpasi, Yesu.

135 Bondimeli Ye? Bondimi ete Azali Monganga Monene? Sikawa bozala na limemia mpo na mwa ngonga. Tozali naino na ntango moke, nakataki liteya mwa mokuse. Kasi nabanzi ete bososoli eloko nalingaki koloba. Bóndima bobele na motema mobimba. Ntango bakosilisa kokota na molongo, moto moko ázala kuna mpo na kotia bato na molongo. Ezali bongo? Olobi nini? Sikawa bato nyonso oyo bazali na bakálati ya mabondeli batelemi.

136 Bino kuna, oyo bozangi bakálati ya mabondeli, bino pe bondimi? Soki bokozala na kondima, Nzambe akobenga *bino*. Sikawa, bakálati ya mabondeli nyonso ekoti na molongo.

137 Mwana mwasi oyo afandi kuna, oyo azali na bokono na lokolo na ye, awa na. . . Ondimi ete Nzambe akobikisa yango? Soki ondimi, zala bobele na kondima, pe Nzambe akopesa yango.

138 Okanisi ete tata na yo, oyo azali na bokono, akobika? Ondimi, ekopesamela yo.

139 Bongo yo kuna, oyo ozali kobondela mpo na mwana mobali ya ndeko na yo oyo azali na bokono ya ba-nerf? Okanisi ete Nzambe akobikisa ye? Madame oyo afandi kuna, soki ondimi yango, ekopesamela yo.

140 Bino nyonso bokondima?

141 Sikawa nalingi. . . Bandeko na ngai boni bazali awa, batei ya Nsango-malamu, batei ya Nsango-malamu Mobimba to bázala banani, oyo bandimaka lobiko na nzoto kouta na Nzambe? Bótombola maboko. Nakolinga ete bóya kosunga ngai mpo na kobondela mpo na bato oyo, mpo bato bámona ete bobele ngai nde nakoki kobondela mpo na babeli te, bino pe bokoki kosala yango. Bóya kotelema awa na etumbelo elongo na ngai. Bokoki koya, bandeko, bino batei? Bóya awa pe bótelema na etumbelo boye. Ezali malamumu. Natondi bino, bandeko. Natondi bino. Bóya kino awa, bandeko, bóya.

142 Olobi nini? [Moto moko alobi: “Tokoki kosala milongo mibale awa?”—N.D.E.] Iyo, bokoki kosala yango. Bósala milongo mibale awa, ekozala malamumu. Ezali malamumu. Sikawa balúká na

ngámbo mosusu oyo, ndeko. Balúká boye, nakolekisa bato awa. Sikawa bamosusu kati na bino bázala ngambo na ngai, awa, soki bolingi, bótelema na ngámbo oyo. Ndenge wana.

¹⁴³ Sikawa, mpo na eyanganelo, bomoni bato malamú oyo bazali awa? Bazali bato oyo bakotelema awa, mpo na kozua ngámbo bobele ya Nsango-malamú oyo ngai nazali koteya. Bomoni? Bayei awa mpo bandimeli Yango. Sikawa bosengelaki kozala na litundú mpo na mokengeli na bino, oyo akomitalisa na etumbelo oyo; ná liteya makasi pe matata boye. Bazali bato oyo bazali na emoniseli, oyo bayebi ete. . . ezali te ete natelemelaka bato, ntango mosusu tokangamaka nde na ba-système oyo ekómisaka biso. . . Totelemelaka nde ba-système yango; moto te, mosali ya Nzambe.

¹⁴⁴ Sikawa, soki tozalaki na lisosoli ya makanisi mpo na bato nyonso oyo bazali awa, bokanisi ete nalingaki kozala awa mpo na ntango boni? Mbele nalingaki nákwéya ntango nakomi na. . . tóloba sima na bato motoba, mitano to motoba, zomi; bakísá mwa moke, ntango mosusu na katikati to na moko likolo na minei ya molongo, nalingaki kolemba, wana nalingaki kobondela mpo na bamosusu te. Tokoki kosala bongo te. Pe wana yango. . . kasi bozali na ntina na yango te. Boyebi nini ezali mpasi na bino. Boyebi makambo bosalaki, sikawa bóyámbola masumu na bino. Soki moto moko kati na bino kuna, azali na mwa ntembe na motema, ábimisa yango sika-sikawa, pe yebisa Nzambe álimbisa yo. Soki ozali na alimá na Nzambe te, yebisa Nzambe álimbisa yo. Soki osali yango te, pe ozali na alimá na Nzambe te, koleka awa ekosunga yo ata moke te. Ozali bobele kobebisa ntango na yo. Ezali ya solo. Sikawa, ezali bongo, bandeko? [Bandeko balobi: “Amen.”—N.D.E.] Ya solo.

¹⁴⁵ Bótala awa. Ndeko Kidd ye oyo, atelemi awa. Etikalaki moke bapiné ya motuka na ngai épasuka, ntango nazalaki kokende mbangu epai na ye, eleki mobu moko to mibu mibale, mpo na. . . azalaki kobunda na liwa ya cancer, alingaki kokufa mokolo wana. Mwasi na ye ayebisaki ngai, alobaki: “Sala noki!” Alobaki: “Azali kobunda na liwa sikawa.” Ntango nakómaki kuna, Nkolo abikisaki ye. Pe ye oyo, azali naino makasi. Nakanisi ete ayei monene *mingi* pe nyonso wana. Mobange mobundi ya kala mpenza, boyebi. Lolenge ya moto wana nde nazalaki kolobela, oyo eleki mibu ebele, azalaki koteya; pe akangamaki bobele na Liloba, wana bato bazalaki koseka ye. Ye ná mwasi na ye bazalaki kotambola, kosaleláká banzela ya train pe nyonso wana, mpo na kokoma kino kuna likolo na bangómbe, na bisika batímolaka charbon, pe bazalaki kobengana bango, kobwaka bango na bolóko, pe nyonso wana. Oyo wana nde moto oyo abundi mpo na kozua litómbe, lolenge ya moto wana.

¹⁴⁶ Sikawa, bandeko, nakoloba na bino, ntango mosusu bokozala na molimo ya kososola makanisi te. Etindami kozala bongo te, bomoni, e—ezali na ntina te. Likambo ya liboso,

bozali bato oyo ya Liloba. Boleki ngai mosika, bozali batei malamumu koleka oyo ngai nazali, mpo ngai nazali—nazali motei monene te. Kasi ngai. . . kasi bo—bopakólámá, moto nyonso oyo abéngámá mpo na koteya Nsango-malamumu, abéngámá mpo na kobikisa babeli; etíndá ya monene ezali: “Bókende na mokili mobimba pe bóteya Nsango-malamumu na bikelamo nyonso. Moto oyo akondima pe akozua libatishi akobikisama. Bilembo oyo ekolanda baoyo bakondima. Soki batieli babeli maboko,” pe bongo na bongo, “babeli bakobika.” Soki obéngámá mpo na kozala motei, obéngámá mpo na kobondela mpo na babeli.

147 Pe ntina nazali kosala boye, ezali mpo eyanganelo oyo. . . mpo bámona ete bazali na ntina ya kozala moto moko ya libanda na momesano te, Oral Roberts, Tommy Hicks, Tommy Osborn, ngai moko, ete moto moko áya kosala liyangani ya kobondela mpo na babeli. Nalingi bámona ete bozali bato na Nzambe. Bomoni? Bozali bato. . . Bozali na makoki ya kotiela bato nyonso wana maboko, ndenge moko—ndenge moko na ngai to moto mosusu nyonso. Kútu, bandeko, bino nyonso boyebi, lokola—lokola batei, ete kondima na bango moko epai na Nzambe yango nde esalaka mosala. Boye te? Biso tokosala bobele libondeli mpo na bango.

148 Sikawa bókoloba: “Ndeko Branham, Molimo ya Molimo Mosantu ezali wana elongo na bino?” Na ntembe te. Iyo, misie!

149 Sikawa mpo na bino na eyangan-. . . na molongo kuna, soki ondimi na motema na yo mobimba ete Nzambe akobikisa yo, tombola loboko, lobá: “Nakoyamba yango.”

150 Sikawa, yaka awa, bótika mwasi oyo—oyo áya awa. Nayebi yo te, namóná yo naino te. Soki Molimo Mosantu ayebebi ngai, wana bandeko na ngai bazali awa, liboso na bato boye, bongo, bango nyonso batelemi awa pembeni na ngai. Pe bobele yango te, bandeko na ngai bazali awa, pe Nkolo na ngai azali awa. Azali pe Nkolo na bango. Sikawa, soki Ayebebi ngai mpasi moko oyo ozali na yango, mpasi nyonso oyo okoki kozala na yango, okoyeba soki ezali solo to te. Nalingi ete bango, nalingi ete eyanganelo, nalingi ete bato oyo bazali kuna bámona ete Molimo Mosantu ezali awa na etumbelo, mpo na kopesa lisósoli ya makanishi, kasi yango ebikisaka moto te. Kasi soki Akoyebisa ngai likambo moko na ntina na yo, oyo oyebebi ete ngai nayebi yango ata moke te, ndenge esalemaki mpo na mwasi wana na libúlú ya mai. . . Ezali mpenza likambo ya ndenge moko te, kasi nalingi koloba mobali moko ná mwasi moko bakutani mbala ya liboso. Yesu, mobali moko ya mwa mokoló, pe mwasi yango, ntango mosusu azalaki elenge mwasi, ntango mosusu lokola yo.

151 Pe soki Alingi, Akoki koyebisa ngai ntina oyo ememi yo awa, mpasi na yo, okondima ete yango esengeli kozala Molimo na Ye nde ezali kosala yango? Bino bandeko, bondimi yango? Ete bobele Nkolo Yesu wana nde azali awa? Bino kuna na

eyanganelo bondimi ndenge moko? Bino kuna, na molongo ya mabondeli, bondimi ndenge moko, pe bokoyeba ete mibali oyo...? Nalingaki kobenga bango awa na etumbelo, soki nakanisaki te ete bazali...? Sima na koteya boye, pe koloba makambo oyo nauti koloba, pe na sima nábenga mibali oyo babongi te bámata awa? Nakolinga kosala yango te. Wana nazali kotelemela eloko mpenza oyo nazalaki kobundela. Bomoni? Nandimi bango. Nandimi ete bazali bato na Nzambe.

¹⁵² Sikawa bótala soki Molimo Mosantu azali pembeni. Bobele mpo na kosolola na yo, nazali koluka...Bokoloba: “Ozali kosala nini, Ndeko Branham?” Bobele ndenge moko Yesu asalaki ná mwasi wana, Alobaki: “Yéla Ngai mai ya komela,” Azalaki bobele koluka kosolola na ye mwa moke, mpo Áyeba mpasi na ye.

¹⁵³ Mpasi na yo ezali motema likolo-likolo, yango nde bokono na yo. Soki ezali bongo, tombola loboko. Sikawa, na ntembe te, na miso boye ezali komonana te. Boye te, bandeko? Ezali komonana te, kasi yango nde mpasi na ye. Aumeli na yango ntango molai. Omisalaka ntango nyonso mpasi ntango omitungisaka mpo na yango, pe nyonso wana. Ezali ya solo. Ezali ndenge na yo, osalémá bobele bongo, motema likolo-likolo; obanzaka ntango nyonso ete likambo moko elingi kosalema, kasi esalemaka te. Ntango mosusu zabololo alobaka na yo: “Yango ezali na ntina te, osilá kozónga sima, okátísá ndelo.” Nazali kotánga makanisi na yo te, kasi nazali kotánga makambo oyo ezali... nazali nde koyeba makambo oyo asilá koyebisa yo, mpo nazali komona makambo oyo eyelaki yo na makanisi.

¹⁵⁴ Sikawa, Yesu azalaki koyeba makanisi na bango. Boye te? Ee, yango nde euti kosalema sikawa. Boye te? Tala, nakoyebisa yo likambo moko, mpo óyeba. Otelemi awa mpenza nde mpo na moto mosusu. Ya solo. Likambo nde yango wana, omoni, kino sikawa, ozalaki mpenza kososola yango te. Sikawa, soki Nkolo amonisi ngai ntina oyo ememi yo awa, mpo na moto mosusu, okondima ete nazali mosakoli na Ye? Ezali mpo na mama na yo. Ondimi ete Nzambe akoki koyebisa ngai mpasi na ye? Ee, azali na bokono ya motema, hypertension, azali na ba-calcul biliarre, mikakatano. Ezali bongo, boye te? Bomoni? Sikawa, oyo wana ezali Molimo Mosantu, boye te?

¹⁵⁵ Sikawa, eloko moko ezali awa, likolo na ngai pe likolo na bandeko oyo. Bomoni? Eloko moko ezali awa sikawa, Molimo Mosantu. Sikawa, bóndima; bino, wana bozali koleka na molongo.

Biso nyonso tógumba mitó, wana tozali kobondela mpo na bato oyo.

¹⁵⁶ Sikawa, Tata na biso na Likolo, tolingi kotia maboko likolo na bato oyo. Pe nazali kobondela mpo na bango sikawa. Basáli na Yo ya bakonzi bango oyo, pe biso nyonso tolingi kotia maboko

likolo na babeli, mpo Olobaki ete tósala yango. Tokosala yango na Nkombo na Yesu Klisto. Tika ete bato báleka awa bobele mpamba te, kasi tika ete báleka awa pe babikisama, na Nkombo na Yesu Klisto. Amen!

¹⁵⁷ Nkolo ápámbole bino. Sikawa pusana mpenza awa.

Na Nkombo na Nkolo Yesu, bikisa . . . Na Nkombo na Nkolo Yesu, bikisa ndeko na ngai ya mobali. Na Nkombo na Nkolo Yesu, bikisa ndeko na ngai ya mwasi.

¹⁵⁸ Sikawa, bó—bózela naino! Bomoni! [Ndeko Branham abeti maboko mbala minei—N.D.E.] Ndeko mobali pe ndeko mwasi, mpo na nini bosepeli ntango mwasi wana, ntango makanisi ya mwasi wana esosolami, kasi ntango bato mosusu bazali koleka, bosali eloko moko te? Bato bazali koleka: “Ee, soki ngai . . . soki makanisi na ngai esosolami te, ee, na bongo, nazui na ngai eloko te.” Etali yango ata moke te, ata bongo Ye azali bobele awa. Bomoni?

¹⁵⁹ Ntango bozali koleka awa, bóya ná maboko etómbwami, wana bozali koloba: “Matondi, Nkolo Yesu. Nayambi Yo lokola Mobikisi ya nzoto na ngai, pe nakokende liboso mbala moko ná yango. Moko na mibali wana akobatisa ngai, nakokende liboso mbala moko kino na mai ya libatisi mpo na kobatisama, pe nakobima kuna, koyeba ete Olakaki ete nakozua Molimo Mosantu.”

¹⁶⁰ Bomoni, yango . . . Lisósoli ya makanisi ezali naino awa. Ezali naino awa, bobele ndenge . . . Tala, oyo ezali nini? Mobali oyo? Oyebi ngai te. Boye te, misie? Nayebi yo te. Akoki . . . soki Nzambe ayebisi ngai mpasi na yo, okondima ete nazali mosakoli na Ye, mosali na Ye? Okondima na motema na yo mobimba? Malamu, misie. Matondi, misie. Ezali molimo ya malamu mingi, likambo ya malamu mingi. Kútu, otelemi awa mpo na moto mosusu. Ezali ya solo. “Ezali nkóko na yo, azali na búká-buka, akweyaki mokolo mosusu pe abukanaki lokolo,” ezali YANGO ELOBI NKOLO! Ezali ya solo? Ezali ya solo! Kende pe ndima sikawa, pe akobika.

¹⁶¹ Sikawa, bóya ná kondima, bino nyonso, bóya. [Ndeko Branham ná batei bazali kobondela mpo na babeli na molongo ya mabondeli—N.D.E.] . . . ? . . .

Ekanganelo oyo ekangisi mitema na biso
Na bolingo ya Baklisto épámbolema;
Lisanga ya milimo oyo ekokani
Ezali lokola oyo ya likolo.

Awa, liboso na ngwende ya Tata na biso,
Tosopi libondeli na biso ya káfúkafu;
Nsomo na biso, elikia na biso, ntina na biso
ezali moko,
Libóndisi na biso pe mitungisi na biso.

¹⁶² Totelemi sima na bana na Nzambe ya mike, ya bibósono, ya bakúfi miso, ya baténgumi. Batei ya Nsango-malamu, boyebi ete tozali na nguya ya kobikisa te. Kasi Nkolo na biso Monene, Yesu Klisto, nde azali kotinda bilembo oyo, mpo na kokweisa zabolo oyo akangaki bino. Tokweisi zabolo...?....Tokweisi lolandá...?....

¹⁶³ Na Nkombo na Yesu Klisto, Mwana na Nzambe, tosengi ete Nzambe ápesa bango kondima, mpo bándima ete libondeli ya kondima esili kobikisa babeli, pe Nzambe akotelemisa bango, pe bakozala na nzoto kólóngónó. Sala yango, Nzambe na-Nguya-nyonso, na Nkombo na Yesu Klisto.

¹⁶⁴ Sikawa, bino bandeko, bózonga, uta kuna...?....

¹⁶⁵ Sikawa, bino nyonso bókoba kobondela, wana biso...batei pe bazali kobondela mpo na bango. Tóbondela, tótia maboko likolo na bango.

¹⁶⁶ Tata na biso na Likolo...

Mpo na bino baoyo bozali na eyanganelo, baoyo bakoti na molongo ya mabondeli te, bótia maboko bamoko likolo na bamosusu sikawa. Bótia maboko bamoko likolo na bamosusu.

¹⁶⁷ Tata na biso na Likolo, tomemeli Yo eyanganelo oyo, wana tozali kosilisa mosala oyo pe mayangani oyo na nse ya bendéle ya Yesu Klisto, Nganganzambe Mokonzi monene, oyo apakólámá na Nzambe, Emanuele, oyo azali awa, oyo asekwaki longwa na bakufi, oyo azali ntango nyonso na bomoi mpo na kolobela bato; Bozali na Ye monene ezali sikawa elongo na biso, Nguya na Ye ya búle ezali elongo na biso, mpo tókoka komona bimononeli, kosakola, kotia maboko likolo na babeli. Liloba na Nzambe, oyo ekweyaka te, ekoki kozonga epai na Ye te kozanga kosala mosala. Nakweisi milimo mabe nyonso ya bokono, nguya nyonso ya lisumu, kozanga kondima nyonso, na Nkombo na Yesu Klisto, tika ete étika bato, pe tika ete bábikisama.

¹⁶⁸ Pámbola bandeko batei oyo, Nkolo, wana basangani na motema moko pe na boyokani, ná bandimi nyonso ya losambo oyo. E Nzambe na-Nguya-nyonso, na engumba monene oyo ya Middletown, na Ohio, tinda kolamuka élanda likambo oyo, Nkolo, oyo ekopanzana ngámbo na ngámbo, lokola mikuwa oyo ezali kosangana, Nkolo, ná misisá ya loposo. Pe tika ete nguya na Nzambe etelemisa lingómbá ya bomoko pe ya nguya, awa na engumba oyo, oyo ekosala mosala monene, lingómbá ndakisa, na ekólo mobimba, na lolenge ete bato bákoka koya na engumba oyo mpo na komona nguya na Nzambe. Sala yango, Nkolo. Bikisa babeli pe bato na mpasi, bikisa babúngi, pe zua nkembo mpo na Yo moko.

¹⁶⁹ Sala yango, ete miswále pe mwa maboque nyonso oyo ezali awa...Nabondeli, Nkolo, wana Molimo Mosantu ezali likolo na biso, pe na ndako oyo, Ezali kopakola biso, tika ete bango bábikisama. Ekomami na Biblia ete ntango Yisalaele ezalaki

kosala mosala na yango, wana bazalaki kokende na mboka ya elaka, ete Mbu Motane ekangaki bango nzela. Pe moko na bakomeli alobaki: “Nzambe, kati na Likonzi na Móto, akitisaki miso, pe Mbu Motane ebangaki pe ezongaki sima, pe Yisalaele ekendeki na mboka ya elaka, oyo elakámáká.”

¹⁷⁰ Pe sikawa, ezali na Biblia, ekomami: “Likolo na makambo nyonso, nalingi ete ófúluka na nzoto kolóngónó.” Pe ntango miswále oyo ekokóma epai ya bato oyo Satana atii Mbu Motane liboso na bango, tika ete Nzambe, kati na Makila ya Mwana na Ye moko Yesu Klisto, ákitisa miso, pe ákweisa bokono nyonso oyo ezali na bato oyo bakokaki koya awa te; pe tika ete bokono ézonga sima pe ébanga Liloba na Nzambe, pe elaka ya Nzambe, pe epakweli ya Nzambe, pe tika ete bato bákátisa kino na elaka malamú wana ya nzoto kolóngónó pe makasi. Sala yango, Nkolo. Pe totiki nyonso oyo na maboko na Yo, na Nkombo ya Mwana na Yo ya bolingo, Mobikisi na biso Yesu Klisto. Amen.

¹⁷¹ Bandeko, liboso na Ye oyo ayebi biso nyonso, liboso na Ye oyo asekwisaki biso mpo tózala libúla na Ye na mokili, kati na lingómbá na Ye, tika ete mapamboli minene ya Nzambe ézala likolo na bino nyonso, kino tokomonana lisusu. Liyangani na biso oyo ekolanda, na boyebi na ngai, ekozala na tabernacle, na ntongo ya lomingo, na ntongo ya lomingo ya Pásika. Na sima nakokende na . . .uta kuna, nakokende na Illinois. Ápámbola bino, bóyáka na balosambo na bino, bóyáka na balosambo malamú oyo, bózalaka ntango nyonso na motema moko. Bókangama na Liloba na Nzambe! Bóbika mpo na Ye, mpo makambo ya nsómo ezali liboso na bino, bóbósana yango te!

¹⁷² Kino tokomonana lisusu, tótelema mpo na koyemba:

Nalingi Ye, nalingi Ye
Mpo Alingaki ngai liboso
Pe Asombi lobiko na ngai
Likolo na Ekulusu.

¹⁷³ Sikawa, na limemia, pesa mbote ya loboko na moto oyo azali sima na yo, liboso na yo, pe pembeni na yo.

Nalingi Ye, (biso nyonso, sikawa), nalingi Ye
Mpo Alingaki ngai liboso
Pe Asombi lobiko na ngai
Likolo na Ekulusu.

¹⁷⁴ Sikawa wana botomboli maboko epai na Nzambe, bóyemba makasi sikawa, moto nyonso áyokisa mongongo na ye.

Nalingi Ye, nalingi Ye
Mpo Alingaki ngai liboso
Pe Asombi lobiko na ngai
Likolo na Ekulusu.

¹⁷⁵ Sikawa tógumba mitó.

Kino tokomonana, kino tokomonana,
Kino tokomonana na makolo na Yesu;

Bómikanisela, bato mingi kati na biso bakomonana lisusu te,
liboso na mokolo wana.

Kino tokomonana, kino tokomonana,
Nzambe ázala na bino kino tokomonana lisusu.

¹⁷⁶ Sikawa na nse ya mongongo. [Ndeko Branham abandi
koyemba na nse ya mongongo—N.D.E.] Mokengeli na bino.

LOSAMBO YA YEZABELE LIN61-0319
(Jezebel Religion)

Liteya ya Ndeko William Marrion Branham oyo, eteyamaki liboso na Anglais mokolo mwa lomingo sima na nzanga, mokolo mwa 19, sanza ya misato, na mobu 1961, na National Guard Armory na Middletown, na Ohio, U.S.A. Ekamatamaki uta na bande pe ekomamaki mobimba na Anglais. Ndimbola ya Lingala oyo ekomami pe ekabolami na Voice Of God Recordings.

LINGALA

©2018 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Liyebisi ya makoki ya mokolo-eloko

Makoki nyonso ekopesama na ndingisa. Búku oyo, ekoki kozala imprimé na masíni ya ndako mpo na yo moko to kokabama, ofelé, lokola esalelo mpo na kopalanganisa Nsango Malamu ya Yesu Klisto. Búku oyo ekoki kotekama te, koyíkanisama te, kotiana na site internet te, kobombama mpo na kolukaluka te, kolimbolama na nkota mosusu te, to kosalela yango mpo na kosenga misolo te, kozanga ndingisa ekomami mpenza na Voice Of God Recordings®.

Soki olingi koyeba makambo mosusu to kozua bisalelo mosusu, komélá:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org